

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 288. SZÁM.

Debrecen, 1938 december 21 szerda

ÁRA: 12 FILLER

Gróf Ciano: Még nagyobb örömmel jöttem az új nagyobb, erősebb Magyarországba

**Az olasz politika most és mindenkor Magyarországgal
való barátságunkon alapul...**

Gróf Csáky és gróf Ciano pohárköszöntői

Budapest, december 20. (MTL.)
Gróf Csáky István külügyminiszter
kedd este Ciano gróf olasz
külügyminiszter tiszteletére a
Park-klubban estebédet adott.

Gróf Csáky István külügyminiszter
olasz nyelven a következő
pohárköszöntőt mondotta:

— Kegyelmes Uram! Őszinte
örömmel és ragaszkodással köszön-
töm Nagyméltóságodat, a magyar
nemzet kipróbált barátját hazánk
fővárosában. Nagyméltóságod je-
len látogatása, amely az egész ma-
gyar nép örömmünnepe, újabb bi-
zonyítéka annak a több mint tíz
évre visszanyúló kölesönös meg-
értésnek s az érdeklődősségen ala-
puló szoros baráti kapcsolatoknak,
amelyek a két országot egymáshoz
fűzik. Ennek a barátságunk políti-
kai alapszámja és célkitűzése kez-
detől fogva egy igazságosságban
épülő béke megteremtése és annak
fenntartása volt Közép-Európá-
ban. Ezek a célkitűzések ugyan-
azok, amelyek a róma—berlini te-
ngelyt inspirálták és inspirálják.
A magyar külpolitika, mint a
multban, úgy a jövőben is híven
követve a tengelynek a nemzetek
közti békés együttélés megterem-
tésére és fenntartására irányuló
célkitűzést, törhetetlen hűséggel
ragaszkodik a tengelyhatalmak-
hoz s a barátainak barátja, az én
barátom is, elsősorban a legjobb
baráti viszonyt kíván létesíteni,
fenntartani, illetőleg kiépíteni
azokkal az államokkal, amelyekkel
a tengelyhatalmakhoz baráti ér-
zelmek kötnek. A közelmúlt ta-
pasztalatai mindenben igazolták
azt a megállapítást, hogy a ten-
gelyhatalmak együttműködése az
igazságosság, alapuló világbéke-
nek biztos bázisa. A müncheni
négyhatalmi konferencia, amely a
világháború fenyegető rémétől
mentette meg az emberiséget, ame-
lyen a tengelyhatalmak döntő
szerepet játszottak, olyan szel-
lem megteremtését eredményezte,
amelynek további követése biztos
alapot képez az összes hatalmak
számára, eselleges ellentétek békés
kiegyenlítésére. E szellem folyo-
mánya a bécsi döntőbírói hatá-
rozat, amelyben Nagyméltóságod a
német birodalom külügyminiszte-

róval egyetemben oly kimagasló
szerepet töltött be, amely lehetővé
tette azt, hogy a trianoni béke ál-
tal igazságtalanul sújtott magyar
nemzet közel egymillió, az anya-
országtól eddig elszakítva élt test-
vérét kapta vissza. Ezért a most
már tízmillió Magyarországon soha
el nem múló hálával viseltetik
Nagyméltóságod és Magyarország
nagy barátja, Mussolini iránt. Et-
től az érzületől vezettetre emelem
poharamat őfelsége a király és esá-
szár, a Duce és Nagyméltóságod
egészségére és a baráti olasz nem-
zet nagyságára és jólétére.

Ciano gróf olasz külügyminisz-
ter Csáky István gróf pohárkö-
szöntőjére a következő beszéddel
válaszolt:

Kegyelmes Uram! A legszívé-
lyesebben köszönöm Nagyméltó-
ságod hozzám intézett üdvözlésze-
reit, valamint a Duce és a fasiszta
Olaszország irányában kifeje-
zésre juttatott érzelmeit. Köszö-
netet mondok továbbá a közvetle-
nül személyemnek szóló szavakért.
Mindig örömmel jövök az
Önök nemes hazájába s a nagylel-
kü magyar nép körébe, amely az-
zal a szívéllyel fogadtatással,
amelyben engem mindig részesít,
bizonyítja, milyen őszinte érzel-
mekkel viszonyozza Olaszország
szilárd és kipróbált barátságát.
De ma még nagyobb örömmel jöt-
tem, mint bármikor Önök közé,
abba az új, nagyobb, egységesebb
és erősebb Magyarországra, a
bécsi döntéssel megállapított új
határok közé, amely döntés eltö-
rölte a békeszerződések egyik leg-
igazságtalanabb lapját, újból meg-
szilárdítva Középeurópában az
igazságnak azokat az alapelveit,
amelyeket a Duce husz éven át
rendületlenül és kietartóan köve-
telt. Az olasz politikát mindig
ezek az alapelvek hatották át és
ezeken az elveken alapul a róma—
berlini tengely s a középeurópai
határok módosításánál Olaszor-
szág és Németország ezeket az
alapelveket jutatták érvényre.
Ezeknek az alapelveknek megva-
lósításánál nemesak az igazságot
szolgáltuk, hanem kijelöltük a bé-
kének és ujjaépítésnek azt az ut-

ját is, amelyet Európa hosszú
időn át aggódva hiába keresett.

— Boldog vagyok Kegyelmes
Uram, hogy rokonszenyvel emlé-
kezett meg azokról az országok-
ról, amelyekkel a tengelyhatal-
mak barátságot kötöttek s ame-

Horthy kormányzó és gróf Ciano vadászata Gödöllőn

Rendkívül jól sikerült a vadászat. Ciano gróf egy szarvasbikát lőtt,
a Kormányzó két vaddisznót ejtett el.

Gödöllő, dec. 20. Ciano gróf
olasz külügyminiszter kedden
Horthy Miklós Kormányzó Ur
Öföméltósága vendégeként Gödöl-
lőn vadászatot vett részt. A Ko-
mányzó Ur Öföméltósága reggel
maga ment vendégéért a Duna
palotába. Összesen 21 puskás vett
részt a vadászatban.

Két hajtas volt, az egyik ebéd
előtt, a másik ebéd után.
Horthy Miklós és Ciano gróf
állása egymás közelében volt.
Félkilenc után indult meg a haj-
tas s rövidesen ropogni kezdtek
a puskák. Először két vaddisznó és
50 szarvasstehén esett el. Azonki-
vül egy szarvasbika, amelyet
Ciano gróf lőtt, a tilalmi időre
való tekintettel a kormányzó kü-
lön engedélyével.

Délben ebéd volt, abban a
szétszedhető és szállítható
fából készült szép nagy va-
dászházban,
amelyet Moseziecki lengyel köz-
társasági elnök küldött Horthy
Miklós Kormányzó Ur Öföméltó-

lyekkel a legközvetlenebb s leg-
bensőségesebb baráti kapcsolato-
kat tartják fenn. Nagyméltósa-
god kijelentései az ezekkel az ál-
lamokkal való szívéllyes együtt-
működés széles lehetőségeit nyit-
ja meg és a legnagyobb megelé-
gedéssel látjuk ma Európában és a
Duna-medencében egy békés és
építő együttélés feltételeinek ki-
alakulását. Ez a nemes célja az
olasz politikanak, amely Európá-
ban most és mindenkor a Magyar-
országgal való barátságunkon,
valamint a róma—berlini te-
ngelyen s belgrádi egyezményeken
alapul. Ennek a barátságunk a
nevében, amely barátság ép úgy,
mint eddig, továbbra is erős és
megdönthetetlen lesz, irítem po-
haramat Magyarország Főméltó-
ságu kormányzójának, Nagymé-
ltóságodnak egészségére s a ma-
gyar nemzet felvirágzására és
nagyságára.

ságának.
Az ebéd egy óra hosszat tartott
s után a vadászok kitünő hangu-
latban folytatták a vadászatot a
friss, esipős hidegben. Vad most
is bőven akadt és még háromne-
gyed 4-kor is sűrűn ropogtak a
puskák.

A Kormányzó 2 vaddisznót
ejtett, Csáky István szintén 2
vaddisznót lőtt.
Amikor már sötétedni kezdett,
abbahagyták a vadászatot s visz-
szautaztak Budapestre. Horthy
Miklós kormányzó
ismét maga vitte haza vendé-
gét szállására.

Féltkor állt meg a kormányzó
gépkocsija a Dunapalota előtt.
Ciano gróf külügyminiszterrel
együtt a kormányzó is kiszállott a
kocsiból s igen melegen elbuesu-
tot vendégétől.

A gödöllői vadászat igen szép
eredménnyel végződött. Összesen
25 vaddisznót, köztük 5 kant, va-
lamint 50 szarvasstehenet és egy
szarvasbikát lőttek.

Ciano ünneplése Budapesten

Budapest, dec. 20. Ciano gróf olasz
külügyminiszter ma délután 6 órakor
az olasz követségben tett látogatást. Az
olasz követség épülete előtt többszáz-
főnyi tömeg helyezkedett el fáklyák-
kal, éljen a Duce, éljen Ciano felíratú
transzparensekkel várva az olasz kül-
ügyminisztert. Amikor Ciano gépkocsi-
ja a követség elé érkezett, a tömeg ha-
talmos üdvözlésben tört ki s nagy
éljenzéssel fogadta. Ciano előre len-
dített karra köszöntö meg az üdvöz-
lést. A követség belső termében elő-
ször a Budapesten lakó olaszok üd-

vözlétét fogadta Ciano gróf. Ott voltak
a budapesti fascio tagjai egyenruhá-
ban és az olasz iskola növendékei is.
Az üdvözlésekre Ciano gróf meleg szí-
véllyes hangon válaszolt.

Utána a TESz, a Corvin Mátyás Társaság, a Faluszövetség, a Baross Szövetség és még néhány más társadalmi egyesület küldöttségét fogadta az olasz külügyminiszter. A TESz küldöttsége élén Fabinyi Tihamér volt miniszter üdvözölte Ciano grófot. Az olasz külügyminiszter szívéllyes köszönő szavakat mondott a magyar egyesületek

képviselőinek üdvözlésére. A magyar küldöttségek tagjai pereckig lelkesen ünnepelték Cianot. Utána a felvidéki magyarok nevében többen ajándékot nyújtottak át az olasz külügyminiszternek.

Ciano gróf 7 óra tájban vett búcsút Venci olasz követőtől s a követség tisztikarától. Gépkoocsijába szállott, az utcákon összegyűlt tömeg ismét lelkes tüntetést rendezett s hosszasan éltette Ciano gróf külügyminisztert.

Egyhangulág el fogadták a honvédelmi javaslatot a bizottságban

Budapest, december 20. A Ház egyesített bizottságai vitéz Rátz Jenő elnöklétével kedden délután folytatták a honvédelmi javaslat általános vitáját.

Eckhardt Tibor megállapítja tapasztalatai alapján, hogy az 1912. évi törvények, amelyek a kivételes hatalmat és a háború idején teljesítendő személyes és dologi szolgáltatásokat szabályozták, teljesen elegendőknek bizonyultak a hadsereg minden igényének azonnali és hiánytalan kiszolgálására. Az ezen a törvényen túlmenő intézkedéseket tehát nem látja indokoltnak. Szükségnek tartja azonban a szolgáltatások még fontosabb meghatározását. A javaslatot hajlandó megszavazni, mert még a látszatát is kerülni akarja annak, mintha nem adna meg mindent a hadseregnek. Zsitvay Tibor hangsúlyozta, hogy a honvédséget minden áldozatot örömmel hoz meg mindenki. Kéri a jogszabályok mértékértartó fontosabb körülírását, az eljáró elsőfokú hatóságok megfelelő megállapítását a törvényben és a polgári önkormányzat szerveinek közreműködését, ami eddig is bevált a sorozásoknál, bírói jogvédelmet a magánjogi sérelmekkel szemben, amit háború idejére mellőzni is lehet és végül büntetőjogi megtorlásról való gondoskodást. Alkotmányjogi vonatkozásokban nem tartja kielégítőnek a javaslatot. Mivel több szónok nem volt, Rátz Jenő elnök az általános vitát bezárta.

Bartha Károly válaszolt az általános vitán elhangzott észrevételekre.

Mindenekelőtt örömmel állapította meg, hogy minden felszólalásban akár kormányparti, akár ellenzéki oldalról jött légyen az, három érzelem esendült ki: először öröm és büszkeség afelett, hogy az évszázados gyámság és a hátszécs rabság után a magyar honvédelem ismét visszanyerte szabadságát, másodsor becsületet jósándék az ország védelmének a kor követelményei szerint való kiépítésére, harmadszor meleg szeretet a magyar honvédség iránt. Biztosította a bizottság tagjait, hogy az elhangzott jó szavak meleg visszhangra találnak a honvédség szívében. Alapvető kérdésekben nincs ellentét. Nem lát okot ellentétnek politikai szempontból sem. Hangsúlyozza, hogy a legszigorúbb tárgyilagosság alapjára kíván helyezkedni. A javaslattal egyedül és kizárólag a honvédelem megszervezésének biztos és szilárd alapjait kívánja megvetni. A javaslatnak a háza igazi védelmén

kívül más célja nincs. Nincsenek sem nyílt, sem titkos politikai céljai. Feltétlenül ragaszkodni kell a javaslatból ahhoz, ami elvi előfeltétele annak, hogy az egész nemzet egységes és szilárd alapon szervezhessük meg és készíthessük elő a honvédelemre. Több oldalról felvetették a javaslat kettéválasztásának kérdését. Elvi szempontból mellőzhetetlenül szükséges a javaslat egységes tárgyalása, mert elvi szempontból döntő, hogy a jövő háborújánál csak egységes, rendszeres és a honvédelemre minden vonatkozásban összehangoltan felkészült országgal lehet kiállni.

Ezután a miniszter áttért az alkotmányjogi aggályokra. Ebben a vonatkozásban kész bármilyen megfelelően szövegezett módosításra, amely alkalmas arra, hogy a kétségeket belpolitikai szempontból teljesen eloszlassa. A má-

A minisztertanács elfogadta az új zsidójavaslatot

Budapest, dec. 20. (MTL) A kormány tagjai vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklétével kedden délután féltkor minisztertanácsot tartottak, amelyen elfogadták a zsidók közéleti és gazda-

sági elfogadásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat végleges szövegét. A tanácskozás az időszaki kormányzati ügyek letárgyalása után este félnyolckor ért véget.

Január 12-ig elnapolták a képviselőházat

Pénteken formális ülés lesz, amelyen beterjesztik az új javaslatokat

Budapest, december 20. A Ház munkarendje kedden délben várakozólag megváltozott: bizalmas tanácskozások voltak illetékes tényleg közt, amelyek eredményeképpen a képviselőház elnöke napirendi indítványban azt javasolta, hogy a Ház legközelebbi ülését január 12-én, esütörtökön délelőtt 10 órakor tartsa és annak napirendjére a szövegben lévő keresethalmozási törvényjavaslat folytatá-
mos tárgyalását tűzzék ki.

A parlamenti pártok körében rendkívüli meglepetést keltett ez a napirendi javaslat, miután minden oldalon úgy tudták, a Ház pénteken tartja legközelebbi ülését, ekkor folytatják a keresethalmozási törvényjavaslat vitáját és ugyanezen az ülésen megtörténik az új zsidótörvény benyújtása is.

Az elnök napirendi javaslatának elfogadása után a Ház ahhoz is hozzájárult, hogy az elnökség in-

telkedjék még egy formális ülés összehívásáról, amelynek során a felsőház üzenetét veszi át a Ház. A formális ülés időpontjára nézve a napirendi javaslat nem tartalmazott semmi közelebbit. Délután azonban megjelent egy félhivatalos közlemény, amely szerint a képviselőház december 23-án, pénteken délelőtt 11 órakor a felsőházi üzenetelt átvétele céljából ülést tart.

Budapest, december 20. A NEP december 22-én, esütörtökön délután 6 órakor pártértekezletet tart. A pártértekezleten a kormány fontos törvényjavaslatokat ismerttet, amelyeket pénteken a Ház elő terjeszt. Értekezlet után partvacsora lesz a klubhelyiségben.

A kormányelnök délben fogadta a keresztény párt vezetőségét és tájékoztatta a készülő javaslatokról.

Felvidéki polgármesterek kinevezése

Budapest, dec. 20. (MTL) A belügyminiszter a felvidéki ügyek tárcanélküli miniszterével egyetértve Tost László kassai lakost ideiglenes minőségben Kassa sz. kir. város és törvényhatósági jogú város polgármesterévé, Fülöp Zsigmond komáromi lakost ideiglenes minőségben a visszaesetelt komárommegyei Komárom megyei város polgármesterévé, dr Peltsárszky Imre ungyári

Aki pénzt nehezen keresi
Nézze meg jól mire költi!
Egy jó tanács vásárlásnál:
Óra-ékszer csak HALASZNAL!

lakost ideiglenes minőségben Ungvár megyei város polgármesterévé, tanácsnokává pedig ugyancsak ideiglenes minőségben dr Megai László kaposvári városi fogalmazót kinevezte. Nemes József ny. ezredes Munkács megyei város megyebiztosává küldte ki.

Felvidéki főispánok

Budapest, dec. 20. Magyarország kormányzója a belügyminiszter előterjesztésére dr Radocsay László, Komárom és Esztergom közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék főispánját a vármegyék közigazgatása ideiglenes egyesítésének megszűnése folytán ettől az állásától felmentette s Esztergom vármegye főispánjává kinevezte.

Vitéz Borbély Meczky Emil, Borsod-Gömör és Kishont vármegyék főispánját ettől az állásától felmentette s Borsodvármegye főispánjává kinevezte.

Péchy Szabolcs, Szatmár, Ung, Ugocsa és Bereg közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék főispánját ettől az állásától felmentette s Szatmár vármegye főispánjává kinevezte.

Dr Vitéz Jékely Ferenc Szabolcs és Ung közigazgatásilag egyelőre egyesített főispánját ettől az állásától felmentette s Szabolcs vármegye főispánjává kinevezte.

Dr Soldos Béla Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék főispánját felmentette s Nógrád vármegye főispánjává kinevezte.

Magyarország kormányzója a belügyminiszter előterjesztésére Barlt Iván földbirtokost Komárom vármegye,

Dr Korláth Endre országgyűlési képviselőt Ungvár vármegye, továbbá Bereg és Ugocsa közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék,

Koczor Gyula komáromi lakost, Bars és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék,

Jaross Vilmos Móríc, földbirtokost Nyitra és Pozsony közigazgatásilag egyesített vármegyék,

Hevesi László volt járási főszolgabíró, Gömör és Kishont vármegyéhez

Dr Borbíró Ferenc, Baja törvényhatósági jogú város ny. polgármesterét pedig Kassa törvényhatósági jogú sz. kir. város főispánjává kinevezte.

Víg színház

2 sláger 1 műsorban!

I.

FAKIR

Remek artista filmbohózat!
Főszer. Mischa Auer.

II. A legizgalmasabb kalandorfilm:

Kártyás banditák

Edmund Lowe, Dorothy Page
a főszer.

BEMUTATÓ MA!

Becses ajándékok

Karácsonyra Kardos László Minőségáru

ZSEBKENDŐ — HARISNYA — FEHÉRNEMŰ
ASZTALNEMŰ — TÖRÖLKÖZŐ — PYJAMA
PONGYOLA — SZVETTER — MARADÉKOK — STB.
VALASZTEKBAN ● IZLESBEN ● ARBAN
LEGTÖBB ● LEGSZEBB ● LEGSZOLIDABB

Házikabát Köntös

7-80   8-80   7-80
7-80   8-80   9-80
8-80   11-80   7-80
12-80   7-80

9-80

Aszmannál

A kárpátorosz nép és a magyar nép egymáshoz tartozik

— hangoztatta Fenczik István volt ruszin miniszter Debreczenben. Bejelentette, hogy az amerikai kárpátorosz nagy kongresszust tart, melyen követelni fogja a Ruténföld azonnali visszaadását Magyarországhoz.

A debreceni egyetem kisebbségjogi intézete tegnap este a vármegyeháza dísztermében előadást rendezett, melyet főleg a kárpátorosz kérdések szenteltek. A termet teljesen megtöltötték az érdeklődők, sőt még a folyosón is álltak. A megjelent előkelőségek

gárda két egyenruhás tagjának kíséretében jelent meg a teremben. Eljenzés fogadta. Megay-Meissner Károly képviselő bemutatta Fenczik Istvánt a megjelent előkelőségeknek, aki fekete inget viselt, egyébként polgári ruhában jelent meg. Ezután az emelvényre

a csatlakozó nemzet szempontjából is általános megnyugvás következett be. Ezen feltételek tudományos megvilágítására kérték fel dr Fen-

Születésünkor sírunk, hogy megérkeztünk a bolondok e roppant szinpadára.

Csak akkor vigasztalódunk meg, amikor belépünk Körösi női divat áruházába és látjuk, milyen gyönyörű selymeket, kelméket, esipkéket vehetünk elegáns ruháinkhoz. Olesó árak, figyelmes kiszolgálás, gazdag választék. Piac 38.

se! foglalkozik. Talán nem annyira azért, miúta egy kis mil lios nép talán döntő szóval eldönt- hetné Középeurópa sorsát, hanem azért, mert a kárpátorosz nép olyan történelmi és politikai eseményekhez van kapcsolva, amelyek kipesolása nélkül el sem tud- juk képzelni a középeurópai bé- két.

— Kárpátjának geográfiai helyzete óriási szerepet játszott már 1918-ban is. Sajnos bele kel- lett akkor nyugodni Trianonba, tudomásul kellett venni a Népszövetség határozatát, tudomásul kellett venni, hogy Franciaország győzött, hogy Franciaország meg- alkotta demokratikus tengelyét, amely tengely Moszkvában vég- ződik. Kárpátja óriási jelentőséggel bír kelet és nyugat között. Ugy éreztem mindig, hogy a kárpátorosz nép valami olyan gerinc kelet és nyugat között, vagy itt fog megtörni a nagy kommuniz- mus, vagy ezen keresztül fog be- vonulni Európába. Ma sem tudja senki, hogy milyen perspektívák előtt állunk. Mi annyit érzünk és tudunk, hogy a kárpátorosz nép és a magyar nép egymáshoz tar- tozik. De ezt nemesak jól érezzük, de legkedvesebb barátaink a len- gyelek és olaszok (percekig tartó lelkes eljenzés és taps) ezt a kér- dést többször felvetették.

— Ma a külpolitikában nem ar- ról kell beszélni, hogy bizonyos tengelyeket törjünk ketté vagy

sorában ott voltak: *Lossonezy István* főispán, *Rásó István* alispán, *vitéz Nagy Pál* ny. altábornagy, *vitéz Berényi István* ny. tábornok, *vitézi székkapitány*, igen sok egye- temi tanár, *dr. Oláh Lajos*, a tábla elnöke, több magasrangú bíró, *Papp Gyula* szentszéki tanácsos, *Pass László* főesperes, *Megay-Meissner Károly* országgyűlési képviselő, *Nábrácsky Béla* vm. fő- jegyző és sokan mások.

A kisebbségjogi intézet vendége volt *Fenczik István* képviselő, volt ruszin miniszter. *Fenczik az általa alapított kárpátorosz fasiszta*

mentek, ahol *Lossonezy István* fő- ispán, *Bacsó Jenő* rektor, *dr. Kováts Andor* egyetemi tanár foglalt helyet, középen pedig *Fenczik Ist- ván*.

Dr Bacsó rektor megnyitója

Dr Bacsó Jenő egyetemi rektor mondott megnyitó beszédet. Szó- lott a kisebbségjogi intézet műkö- deséről, melynek vezetője, a nem- zetiségi kérdéssel hosszú idő óta tudományosan foglalkozó *Kováts* professzor, *Fenczik* képviselőt kérte fel a ruszin kérdésnek tudományos megvilágítására. Rámutatott arra, hogy a bécsi döntőbírósi ítélet néprajzi elveken alapult, de a tör- ténelmi Magyarország területén élő nem magyar nemzetiségű né- pek eddigelé meg sem kérdeztet- tek, hogy hova akarnak tartozni. Hangoztatta a továbbiakban a rek- tor, hogy a népek hovatarozandó- ságának eldöntéséül — érintetlenül hagyva az önrendelkezési jog- ot — tudományosan kell tisztázni, *hogy adva vannak-e azok a felté- telek, melyek mellett valamely ál- lamhoz való csatlakozás esetében*

Fenczik Istvánt, akit az egyetem nevé- ben üdvözöl.

Fenczik István beszéde

Ezután *Fenczik István* emelke- dett szólásra és előadásában elő- szőr is megemlékezett arról, hogy *Debreczenben szerzett diplomát 1920-ban*. Üdvözölte régi professzo- raikat és kijelentette, hogy az ő ta- nításuk szerint akar dolgozni. Majd így folytatta szavait:

— A kárpátorosz kérdés ma annyira aktuális, hogy ugy lé- tom, egész Európa ezzel a kérdé-

Hungária filmszínház
MA UTOLJARA a
Spanyol szenvedély
IMPERIO ARGENTINÁVAL
Előadások: 5, 7, 9 órakor!
HOLNAP: A ZSARNOK!!!

Karácsonyi ajándékok
legnagyobb választékban
szolid áron
Kaszanyitzky Endre
üveg, porcellán, diszműárú üzletében
FERENC JÓZSEF UT 57.
Takarékosságra készpénzáron. Alapítva 1852.

vágjunk össze, hanem egyedül arról van szó, hogy a kárpátoroszi nép szabadon szavazhasson jövő sorsa felett. En annakidején, mint két kárpátoroszi kabinetnek a minisztere, ugyanazt, amit itt hangsúlyoztam, hangsúlyoztam a prágai minisztertanácsban is és bátran, felemelt fővel hirdetem ugyanazokat az elveket, amelyeket hirdettem a prágai parlamentben.

— Nagyon boldog lennék, ha szavamra — elmondtam már többször is a budapesti parlamentben is, — hogy Révay-Révay, Volosin és Sirovy válaszolnának. Úgy érzem, hogy mint a kárpátoroszi népek hivatalosan megválasztott képviselője, jogom van népem érdekében ugyanazt megtenni, amit Sirovyék, Benesék megtettek a csehek érdekében és úgy érzem, nincs semmiféle hatalom, amely tőlem ezt a jogot elvenné.

Fenczik István ezután történelmi momentumokat sorakoztatott fel, amelyekkel igazolta, hogy a kárpátoroszi és a magyar nép évszázadokon keresztül testvéri egyetértésben élt egymással s az egyedüli nép a világon, amely sohasem harcolt a magyarság ellen. Az elmúlt husz esztendő nem volt más, mint előkészítése a nagy fel-támadásnak.

— A nagy felszabadulás még nem következett be, de meg kell adni a lehetőséget a döntő ütközetre, hogy a magyar faj győzzön. Ezután fog következni az a nagy felszabadulás, amelyhez van kötvő nemesak Magyarországon jövője, nemcsak a Kárpátoknak a biztosítása, hanem leszámolás egész Európában a kommunizmussal. A demokráta alapokra fektetett Csehszlovákia miért ellenzi népszavazást? Hogyan lehetséges és hogy tűrhetik azt a nagyhatalmak, hogy az ukránok és kommunisták, akik a lakosság-nak egy százalékát sem alkotják, ők képviseljék Kárpátorosziországot.

Ezután a szónok közös történelmi emlékeket idézett, majd azt fejtette, hogy a két nép gazdasági egymásrataláltsága is követeli a területi ösztartozást. De a kérdés megoldásával nekünk sietniünk kell, hogy idegen kezek ne zárják el a lehetőséget a rövid időn belül történő egyesülés elől.

Ezután a lélektanai motívumokról beszélt Fenczik képviselő. Hangoztatta, hogy a két népet nem tudja lélektanilag egymástól megkülönböztetni. Még a nemzeti tánc is egy a két nemzetnek: a csárdás.

Fenczik István felvetette ezután a kérdést: Mi várhat ránk a jövőben? A Szent Korona eszméje világosan hirdeti azt, hogy Magyarország keblére fogja ülni mindazokat a nemzetiségeket, amelyek Magyarország természetes határain belül élnek. Ez az összeleltetés közös megbecsülés-sel fog történni s bizonyos hogy a magyar éppúgy fogja szeretni a kárpátoroszi népet, mint ezer éven keresztül szerette. A szentistváni gondolat feltétlenül győzni fog s ennek érvényesülésével minden nemzetiség meg fogja találni a maga boldogulását. Ezért szükség van egy nagy jobboldali becsületös összefogásra, ami már nem is távoli reményesség.

— Január 16-án lesz a nagy utolsó kongresszusunk Amerikában, amelyre lehetséges, hogy magam is elmegyek. Ezen az amerikai kárpátoroszi ország egy-hangú követelni fogja Kárpátaljának azonnali visszacsatolását Ma-

gyarországához.

— Amennyiben nehézségek lennének, mi el vagyunk határozva arra, hogy amint Henlein megszervezte az ő léglőit, úgy azt hiszem, nekünk is jogunk van ehhez. Mi az elmúlt husz éven át is arra készültünk, hogy megtaláljuk egymást. Kívánom, hogy ez az egymásratalálás olyan hatalmas bástya legyen, amelyen megtörik a kommunizmus hatalma.

Fenczik beszédét nagy taps és eljenzés kísérte, melyet az előadó fasiszta üdvözléssel fogadott.

Lossonczy főispán beszéde

Majd Lossonczy István főispán köszönte meg az előadást.

— Mi itt ismerjük azokat a talpasokat — mondotta többek között — akik Rákóczival együtt harcoltak. Szellemük ma is itt van köztünk. Teljes szívvel kívánjuk a két nép egyesülését, a Magyar Szent Korona ereje összefogja majd a nemzetiségeket és hivatalosan a magyar génusz vezérlete alatt boldogulni ezeket a népeket. Adja az Isten, hogy ez minél előbb megvalósuljon.

Eljenzéssel fogadott szavai után Tóth László ruszin nyelven is üdvözölte Fencziket, aki hasonlóképpen ruszinul válaszolt.

Befejezésül dr. Kováts Andor egyetemi tanár, a kisebbségjogi intézet igazgatója mondott záróbeszédet. Többek közt a következőket mondta:

— A legtöbb napokban, amikor minden magyar szívben fellobogott a hazafias öröm amiatt, hogy húszévi szenvedés után a Felvidék egy része — bár hangsúlyozom, hogy csak egy parányi része! — visszatért a Szent Koronához, mi, magyarok, nem minden keserűség nélkül tettünk egyelőre pontot az ügy után.

— Amidőn a magyar örömben a végezt megint becsurgatott néhány ürömeget s egy nemzeti-ségünk vezetőiben, ez a szlovák — a jó tót népet nem értvén ide —, sajnos, keservesen kellett csalódnia, vígasztalásunkra szolgált, hogy egy másik, hűségével mindig kivált nemzetiségünk, a gens fidelissima, Rákóczi népe mellettünk volt s velünk együtt követeli azt az északi határsávot, amelyet elvettek tőle és tőlünk s meghagyták Csehszlovákiának, mintha bizony ott csehek élnek s nem magyarok és ruszinok s legfeljebb néhány kóbor ukrán.

— Az én szavam csak perenyi zárszó akart lenni s azért be is fejezem. De köszönetemet kell nyilvánítanom Bacsó Jenő rektor magnifikus beszédéért, Fenczik képviselő úrnak, amiért nagy fáradsággal eljött hozzánk s előadását megtartotta, valamint népszerű alispánunknak, Rásó István úrnak. Eljenek a mi hű kárpátoroszi testvéreink! Lesz még kikelet a Verhovinán!

Tapssal fogadott szavai után az előadás véget ért.

Társasvacsora

Este 8 órakor társasvacsora volt Fenczik István tiszteletére az Arany Bika Boeskaai termében, melyen a délutáni előadáson megjelent előkelőségek vettek részt. Pohárköszöntőket mondottak: Zöld József h-polgármester Debrecen város nevében, dr. Kováts Andor egyetemi tanár, mint házigazda, Megy Melsner Károly országgyűlési képviselő, mint barátját üdvözölte Fencziket. Hazafias szellemű felköszöntőt mondott Lossonczy István főispán, Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár, Pass László alesperes Balogh Gyula kormányfőtanácsos, —

Karácsonyra
olcsó szabott árak
Schreiber Adolf
cégnél Piac-u 19 vásároljon hol

Női téli kabát dus szörmével 28 P-től
Női bundák 32 P-től
Női szövet ruhák 15-50 P-től

Harisnyák, fehérneműek, kötött áruk és minden téli meleg ruházati cikkek.

szabott árba
Takarékosságra is.

Nagy hatást keltettek a Fenczik kíséretében levő kárpátoroszi gárdisták magyar szavai.

A felszólalásokra Fenczik István hosszabb beszédben válaszolt. Megköszönte azt a páratlan szíves fogadtatást, melyben Debreczenben részestettek és ismételt hitet tett a kár-

pátoroszi és magyar testvériség mellett. Kijelentette, hogy a kárpátoroszi a most még hiányzó területek megszerzése után is Magyar Szent Korona alá akarnak tartozni.

A vacsora résztvevői még sokáig maradtak együtt a fehérasztal mellett.

A képviselőház folytatta a keresethalmozási javaslatot

A képviselőház tegnapi ülésén folytatták a keresethalmozásról szóló javaslat tárgyalását. Kéthly Anna a dolgozó nő problémájáról beszélt és a javaslatot szociálpolitikai nadragfoltozásnak mondja. Majd a »Népszavá«-ról kezdett beszélni, mire az elnök figyelmeztette, hogy maradjon a tárgynál.

Müller Antal a következő szónok. Örömmel fogadja a javaslatot, mert szerinte új családalapításokat tesz lehetővé. Hangoztatja, hogy családvédelmi szempontból van szükség karácsonyi segélyekre.

Rakovszky Tibor felszólalásában arról beszél, hogy idegen vállalatok telepednek le nálunk. Veszedelmet lát abban, ha paraszt és munkásgyermekek helyett idegenek fogják elfoglalni a jó pozíciókat. Javaslatot nyújt be, utasítsa a Ház a kormányt olyan intézkedések megtételére, melyek a nyugdíjas képviselők nyugdíját felfüggeszti.

Arváltfalvi Nagy István hangoztatja: ne legyen az a célunk, hogy pusztítsunk, romboljunk, hanem hogy minél több egzisztenciát teremtsünk.

Dulin Jenő a kettős és mammutfizetések dolgát teszi szóvá. Ő is határozati javaslatot terjeszt elő, hogy 30 napon belül terjesszen elő a kormány javaslatot, hogy bárki közpénztárból vagy államilag támogatott vállalatból ne kaphasson több fizetést mint a miniszterelnök.

Lakatos Gyula azt hangoztatta, hogy lehetetlen dolog az egyik oldalon reformot alkotni, a másik oldalon a nemzeti jövedelmet csökkenteni.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondott ezután beszédet. Kijelentette, hogy az álláshalmozás kérdése rövidesen lezárható lesz. Van a kérdésnek egy másik része: az összeférhetetlenség, a kormány erre külön javaslatot terjeszt be. A Pénzügyügyi Központ vezetői állásával kapcsolatban megjegyezte, hogy a vezető államtitkár nyugdíját kinevezése

óta nem veszi fel. Az álláshalmozás kirívó eseteit a törvény megszünteti. A férjes nők alboecátásának kérdésénél lényegesen módosításokat fogadtunk el. A tisztviselőkar helyzetének javítására irányuló ténykedésünk befejezéséig még nem nyert. Ezzel megfelelő időben, ha a szükséges eszközök rendelkezésünkre állnak, a Ház elé fogunk jönni.

Az elnök indítványt tett, hogy a Ház legközelebbi érdemleges ülését január 12-én tartsa, tekintettel az ünnepekre. A felsőház üzeneteinek átvétele céljából a Házat az elnökség időközben formális ülésre egybe fogja ahívni. A Ház így határozott, ezzel az ülés véget ért.

— A magas vérnyomás és vérkeringési zavarok kezelésénél reggel égygyomorra egy kis pohár természetes »Ferenc József« keserűvíz sokszor nagyon jól tesz, mert a bélmozgást csakhamar elrendezi, az emésztést előmozdítja, az anyagcserét felírásíti és ezáltal igen kellemes közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Elfogta a rendőrség a debreceni újabb kasszafurások tettesét

A bűntársai még tagadnak és részben szökésben vannak. — Feszítővassal dolgozott a vakmerő betörő, akit nyolc kasszafurás elkövetésével gyanúsítanak. — A Theresianumban páncélszekrény felvágása közben érték tetten Bódán Ferencet.

A debreceni rendőrség újabb bravurjáról számolhatunk be. Kézrekerítették a debreceni kasszafurások elkövetőjét, aki cinkostársaival együtt éveken keresztül fosztogatta a debreceni páncélszekrényeket.

A „konkurrens” kasszafuró banda

Már elmúlt egy esztendeje, hogy a rendőrség kézrekerítette Szarvas Ferencet és cinkostársát, akik hosszú hónapokon keresztül tettségben tartották Debrecen. Szarvas Ferenc elektromos fűró-

vatárus cégnél, Adorján nagykereskedésben, Angol-Magyar Bankban, a MÁV teheraru pénztárban, már előzőleg a Wiener testvérek üzletében, majd augusztus elején a Benyáts Emil áruházában az újabb kasszafurásokat, mindannyiszor egyező módszerrel.

Tettenérik a kasszafurót

A debreceni rendőrség már hosszabb ideje tisztában volt a kasszafuró banda fejének személyével. Az ősz folyamán már egyszer őrizetbe is vette Bódán Ferenc 37 éves asztalossegédét, Mikepéresi

a kasszát fűrni. A rendőrség detektívjei azonban lesben állottak és a zseblámpával világító betörőt tettenérték, amint megtette az előkészületeket a kassza megfűrészá-

Fantasztikus vallomások

A kihallgatások alkalmával Bódán bűnbeszédűen vallott, de ezek a vallomások gyakran fantasztikusak. Így azt vallotta, hogy Kokó Nagy Sándorral is közeli ismeretségben van, sőt felemlített egy szökött fegyencet, akit gyilkosság miatt köröznek, hogy az is tettestársa lett volna. A rendőrség azonban nem sok hitelt ad ezeknek a fantasztikus vallomásoknak, annyival inkább, mert Bódán Ferenc ellen egy hamis vád miatt is van

ÉKSZERT

Ó R A T

Kostyától

vásároljon

Széchenyi ucca 1.

val vágta át a páncélszekrényeket és ha megzavarták munkájában, revolverrel lövöldözött a közlekedőkre.

A rendőrség már az első pillanattól kezdve tisztában volt vele, hogy Szarvas Ferencék kézrekerítésével még nem sikerült teljesen megszüntetni Debrecen a páncélszekrények hiányától. Ugyanis a városban elkövetett kasszafurások két módszer szerint lettek elkövetve. Míg Szarvas Ferenc minden esetben villanyfűróval hatolt be a kasszába, addig a másik,

úti lakost. Az őrizetbevétel előtt történt, hogy egyik betörésből zsákmányolt holmikat az egyik tettes a Hunyadi uccai zálogházban akarta zálogba tenni, majd az egyik Hunyadi uccai páncélszekrény ablakán bedobott egy ezüst cigarettaláncot, ami szintén a páncélszekrényben talált tárgyak közül való volt. Ezután állították elő Bódán Ferencet és társait, akik tagadták, hogy részük lenne a kasszafurásokban és annakidején bizonyítékok hiányában az ügyészség szabadlábra is helyezte őket.

A páncélszekrények hiénái tovább garázdálkodnak

A rendőrség azonban Szabó Gyula rendőrkapitány, bűnügyi osztályvezető irányításával széleskörű nyomozást indított a bizonyos időközökben ismételt felbukkanó kasszafurások ügyében és állandó megfigyelés alatt tartotta Bódán Ferencet.

A helyzet a napokban érett meg közbelépésre, amikor Bódán Ferenc újabb betörést kísérelt meg. Behatolt a Varga uccán levő Theresianum irodájába és a nála levő betörő szerzőmókkal meg akarta

hoz. Nyomban őrizetbe vették és még az éjszakai órákban házkutatást tartottak Bódán Mikepéresi úti lakásán.

Bódán Ferencnél, mikor tettenérték, a hidegvágón és egyéb kasszabontó szerzőmókokon kívül találtak egy hatalmas fejszét is, melyet a tettes gyanúja szerint azért vett magához, hogyha felfedezik, azzal támadjon tettenérőjére.

Izgalmas helyszíni szemlék

A rendőrségen Bódán Ferenc beismerő vallomást tett és nyolc kasszafurást ismert be. Elmondta, hogy ő követte el a Klein divatruházban végrehajtott több ezer pengős kasszafurást, az Angol-Magyar Banknál, a MÁV teheraru pénztárában, a Benyáts áruházban, a Nyírbogdányi Petróleumgyár lerakatánál, Adorján nagykereskedésben, a Wiener testvéreknél, valamint a Theresianumban levő kasszafurást, melynél tettenérték, még mielőtt a páncélszekrény felbontásához hozzákezdhetett volna.

A megállapítások szerint Bódán Ferenc a kasszafurásokat nem követhette el egyedül és a rendőrség már több előállítást is eszközölt olyan személyekkel kapcsolatban, akiket azzal gyanúsítanak, hogy bűntársai voltak Bódán Ferencnek.

Tízezer pengőn felül van az elrabolt pénz

Az eddigi megállapítások szerint a különböző kasszafurások zsákmányának értéke tízezer pengőn felül van.

A házkutatás nem járt sok eredménnyel. Bódán Ferenc a lopott pénzt elköltötte cinkostársaival együtt. Egyébként is annyira óratos volt, hogy még betörőszerszámjait sem tartotta otthon. Az Eperkeszertben egy betonsatornában voltak azok elrejtve és onnan vitte magával az éjszakai órákban betörő körújtára. Két eltört kasszát pedig, amelyek a páncélszekrények megfűrésze közben mentek tönkre, a Csónakázó-tóba dobta bele.

eljárás folyamatban. Ugyanis egy betörésével kapcsolatban bizonyos Szabó nevű bűntársát nevezett meg, akiről kiderült, hogy abban az időben, amikor a betörést elkövetették, nem működhetett együtt Bódán Ferencel, mert a kecskeméti fogházban töltötte ki büntetését. Ezért a rendőrség Bódán vallomásának ezen részleteit fenntartással fogadta s a bűntársakkal kapcsolatban a páncélszekrényfosztogatók működésének számos részletére csak ezután derül világosság.

A kihallgatások folynak Bódán Ferenc és társai ügyében és a debreceni rendőrség, melynek detektívjei Szabó Gyula rendőrkapitány, bűnügyi osztályvezetővel élén, ki szabadságát megszakítva állt a nyomozás élére, minden elismerést megérdemel azért a bravuros nagyszerű munkáért, amelyet két héten belül Kokó Nagy Sándor és a II. számú kasszafuróbanda kézrekerítésével végrehajtott.

5 év alatt épül ki a cseh autóstrada

A müncheni egyezmény és bécsi döntőbírósi határozat szinte teljesen elvágta a csehek nyugatkeleti irányú összeköttetéseit, miután egy részt Németország, másrészt Magyarország birtokába kerültek éppen a legfontosabb utak és összekötő vasutak. Ezek pótlásánál Prága az olcsóbban és gyorsabban építhető autót út mellett döntött. Az útépítés Nesch mérnök-tábornok szerint, akit a cseh kormány az új nagy autóstrada kiépítésével megbízott, öt évet fog igénybe venni. Kérdés azonban: mi történik addig, míg a Csehszlovákia részére életszükségletet jelentő félmilliárd pengős autót felépül? Mi lesz addig Kárpátalja és Kelet-Szlovákia közlekedésével? Szakértők szerint Csehszlovákia nem tudja kivárni azt az öt esztendőt, amibe az út építése beletelik. A legutóbb Romániából kapott 12 vagon malésszállítmányt is óriási kerülővel: Moldván, Bukovinán és Lengyelországon keresztül tudták Kárpátaljára elszállítani és az ehező nép szinte pillanatok alatt szétkapkodta.

ZSOLTÁROK, bibliák, imakönyvek minden kivételben, nagy választékban, karácsonyi ajándéknak „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben vásárolható.

»konkurrens» kasszafuró társaság feszítővassal, hidogvágókkal dolgozott.

Igazolta a rendőrség megállapításának helyességét az a tény is, hogy mikor Szarvasék kézrekerültek, azért a kasszafurások nem szüntek meg Debrecenben. Sőt, pár hónapi szünet után egymásután követték el a Nyírbogdányi Petróleumgyár lerakatánál; Klein di-

Töltőtollak, csavarirónok, emlékkönyvek, fotoalbumok, levélpapírok olcsón

KARÁCSONY

VAMOSI

PAPIRZULETEBEN · SZINHÁZATJÁRO

Még mielőtt karácsonyi ajándékot vásárol tekintse meg kirakatunkat

Imakönyv, kegytárgy, könyv, emléktárgy, töltőtoll,
írókészlet, tintatartófelszerelés, finom levél-
levélpapírok, minden a legszebb kivi-
telben és elsmerten a legol-
csóbb áron vásárolhat a

Szent István Társulat

könyv és papirkereskedésében

Debrecen, Szent Anna-u. 10-12.

A közszállító csoport újabb 350 kincstári kocsit készített

Teljes elismerés a debreceni iparosok munkája iránt. — Az egész országban legolcsóbb árral pályáztak a debreceni iparosok a kincstári kocsik szállítására.

A magyar kézműipar megbecsülését jelentette az a szép ünnepegy, amelyet tegnap délben rendeztek a TIKAV kiállítóépületében az ott megjelent mintegy ötven előkelőség előtt. A debreceni ipartestület kebelében meg alakult kovács és kerékgyártó közszállító csoport elkészítette az újabb 350 szekeret a kincstár részére s ebből 160 darabot a debreceni kisiparosok, a többi a debreceni irányítása mellett környékbeli városok iparosai készítették el. Néhány száz embernek adott ez a vállalkozás ismét kenyert hosszabb időn át.

Az ünnepélyen megjelentek dr. Bacsó Jenő rektor, a Kölesönös Segélyező Egylet elnöke, Nagybakai Sesztina Jenő kamarai elnök, a hadtestparancsnokság megbízásából Háczky István őrnagy, dr. Somlyai József, a Kölesönös Segélyező Egylet igazgatója és vele együtt az igazgatósági tagok: id. Varjassy Imre, Boros Tóby József, Harmath Ferenc, Deutsch Sámuel, Bisothka István, Ackermann Pál igazgató, Böszörményi Sándor főpenztáros, Galamb Ferenc ipartestületi elnök, Pataky József és Szendrey Sándor alelnökök, dr. Koller József iparhatósági biztos, dr. Balogh Gyula a Baross Szövetség és dr. Szabó Sándor a Magyar Jövő Szövetség képviselőjében, Nagybakai Antal és még sok más előkelőség.

Galamb Ferenc üdvözölte a megjelent előkelőségeket és méltatta a debreceni iparosok nagyszerű teljesítményének értékét, amellyel ezt a közszállítást végrehajtották.

— A magyar iparos ime képes a magyar hadseregnek nemesak katonája, hanem becsületes szállítója is lenni.

A közönség lelkes éljenzésben részesítette a magyar hadsereget.

Háczky István őrnagy, a hadtestparancsnokság megbízott tisztje nyilvánította ezután elismerését az iparosok iránt:

— A kincstár nevében őszinte szívvel köszöntöm az iparosokat — mondotta. — Meg vagyok hivatva és esodálkozom a gyönyörű munkán, amelyet az iparosság elénk állított ezekben a járművekben. Ugy állították ki ezeket a kocsikat, ahogyan arra a hadseregnek szüksége van. Külön köszönöm a vezetőférfiaknak és mindenkinek, akik az iparosokat a munka elnyerésében támogatták, hogy ezáltal ilyen szép és tökéletes munkát szállíthattak az iparosok a hadseregnek. Köszönöm a szép és becsületes munkát. (Lelkes éljenzés.)

Nagybakai Sesztina Jenő elnök szólt azután. Nagy öröme, — úgy mond —, hogy éppen a debreceni és környékbeli iparosok végeztek ilyen szép munkát, ipar-

saink kiváló szolgálatot is tettek a hadseregnek, hogy ilyen kitűnő kocsikat szállítsanak.

Dr. Balogh Gyula a Baross Szövetség nevében büszke örömmel köszönti a debreceni kerékgyártó és kovácsiparosok közszállító csoportját, gratulál a csoport létrehozójának: ifj. Varjassy Imrénnek.

Dr. Szabó Sándor köszönti a Magyar Jövő Szövetséghez tartozó és ilyen szép elismerést nyert iparosokat és Varjassy Imre csoportvezetőt. Külön köszönetét fejezi ki a Debreceni Kölesönös Segélyező Egyletnek, amelynek igazgatósága a legnagyobb megértéssel és szeretettel sietett az iparosok segítségére és lehetővé tette, hogy ezt a vállalkozást és szállítást megcsinálhassák. Rámutat arra, hogy a debreceni csoport a maga 490 pengős becsületes árral az országban a legolcsóbb ajánlatot tette.

Ifj. Varjassy Imre a csoport nevében köszönte meg az érdeklődést és röviden ismertette az ezer szakiparos megmozdulásának történetét. Melegen köszönte meg a Kamara és a Kölesönös Segélyező megértő támogatását.

Tóthfalussy Géza szólott még. — A szállító csoport bebizonyította, hogy a kisiparos tud produkálni, tud termelni és tud szállítani. Ezt a kisipart meg kell becsülni.

A megjelentek ezután gyönyörködve nézték végig a minden legkisebb darabjaikban is tökéletesen egyforma szekereket, melyek igazán becsületére válnak a debreceni iparosoknak.

Dr. Erdős Károly 40 éves gyorsírói jubileuma

Kitűnően sikerültek a karácsonyi gyorsíróversenyek.

A Debreceni Gyorsírók Társasága szombaton tartotta évi rendes közgyűlését s ennek keretében ünnepelte elnökének dr. Erdős Károly egyetemi tanárnak negyvenéves gyorsírói jubileumát. Dr. Horváth Gyula alelnök méltatta dr. Erdős Károly odaadó, buzgalom, lelkes munkásságát, amellyel olyan virágzó, lüktető gyorsírói életet teremtett Debrecenben, hogy ezzel a vidéki városok közül az első sorba emelte. Debrecen gyorsírástörténetének legragyogóbb lapjai vannak összeforruva dr. Erdős Károly nevével. A Debreceni Főiskolai Gyorsíróegylet kebelében kezdte el munkásságát, — majd egyik megalapítója volt a Debreceni Gyorsírók Társaságának s különösen az Egységes Magyar Gyorsírás megeremtése óta irányítója, lelke, fanatikus vezetője, hivatott vezetője a Tiszántúli gyorsírás életének. A kultuszminiszter is elismeréssel tüntette ki munkásságát azzal, hogy ki nevezte az Irodai Gyorsírókat és Gépírókat Vizsgáló Országos Bizottság tagjává. Dr. Horváth Gyula az egyesület díszoklevelét nyújtotta át Erdős Károlynak, aki meghatótt szavakkal mondott köszönetet.

A közgyűlés további részében dr. Neményi Gyula tankerületi tanulmányi felügyelő terjesztette be főúrkári jelentését, melyből kiderül, hogy a magasfokú gyorsírás tekintetében a debreceni kerület az első az országban a vidékiek közül. (Debrecenben 16, Szegeden 15, Pécsen 11, Győrben 10 versenyző szerepelt sikeresen, a 250—300 szótagos fokon). Jelentése végén részletesen ismertette a szombaton délután tartott karácsonyi gyorsíróverseny részletes alábbi eredményeit.

A 200 szótagos fokon sikeresen dolgozott: Miklós Zsuzsánna.

A 150 szótagos fokon hibátlanul dolgoztak és első díjat nyertek: Novotni Sándor, Bányász János, Bányász Lajos, László Imre, Szabó Lajos, Erdei István, Nagy Gergely, Helmezy Lajos.

Második díjat nyert: Szabados Margit.

Harmadik díjat nyert: Békési Sándor.

Dicséretben részesült: Herceg Julla, Bákay Ilona, Siller Miklós, Fábrián Antal, Hartman Irén.

Elismerésben részesült: Hamza Lajos, Varga Lajos, Dávid György, Fehér András, Knouzel Andor, Szatmári Magda, Balogh Katalin, Kozma Béla, Vadász Ferenc.

A 120 szótagos versenyen első díjat nyert: Nemcsók Zsuzsa.

Második díjat nyert: Dávid Gy.

Harmadik díjat nyert: Kovács Zoltán, Balogh Katalin.
Dicséretben részesültek: Varga Zoltán, Pobjany Sarolta, Sutyák Anna, Goldmann Éva, Ujvárossy Antal, — Csúrka János, Szathmáry Dóra, Szabó András, Martínez Irén, Kun Éva, Mike Márta, Szabó Ilona, Kendel Flóra, Borecsik Piroška, Juhász Miklós, László Imre, Szabados Margit, Gazsó Erzsébet, Fehér András.
 A 100 szótagos versenyen első díjat nyert: Nagy Judit.
Második díjat nyertek: Ujvári Antal, Géder András, Borecsik Piroška, Sutyák Ilona.
Dicséretben részesültek: Dancsházy László, Kovács Zoltán, Rácz Juliánna.
Elismerésben részesültek: Berecky Vilma, Nemcsók Zsuzsa, Bánk Sándor.
 A 80 szótagos versenyen első díjat

nyertek: Sipos Vera, Pánczél Miklós, Frank Vera. — **Második díjat nyertek:** Pongor Magda, Várady József, Burger Marianna. — **Harmadik díjat nyertek:** Salamon Pál, Székely János, Bakó István. — **Dicséretben részesültek:** Lőrincz István, Géder András, Kiss Jenő, Molnár Zoltán, Bihari István, Jurincskey Géza, Varga Imre. **Elismerésben részesültek:** Fodor Gy. Füzessy Lajos, Bartos Zoltán.
 A résztvevő iskolák helyezése a következőképpen alakult: 1. Fiú Felső Kereskedelmi Iskola. (Tanár: dr. Naményi Gyula) 43 sikeres versenyzővel. — 2. Női Kereskedelmi Iskola. (Balogh Erzsébet, dr. Markovitsné) 19 sikeres versenyzővel. 3. Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskola 9 sikeres versenyzővel. — 4. Kereskedelmi Akadémia (dr. Naményi Gyula) 2 sikeres versenyzővel. — 5. Zsidó gimn. (dr. Berkovits) 1 versenyzővel.

Autó és kerékpár karambolja a Csapó uccán

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután 4 órakor, a Csapó ucca 23. szám előtt az úttesten.
 Szegedi József asztalostanuló kerékpáron haladt a Piac uca felé s kezében egy deszkát vitt. Szemközt jött vele közele Kende Mihály ungvári gyógyszerész autója, mely egy előtte haladó szekeret akart megelőzni. Az

autó és kerékpár összeütköztek és az erős ütés következtében Szegedi József lezuhant a kerékpárról. Olyan szerencsétlenül zuhant az úttestre, hogy kulcsonttörést szenvedett. A sebészeti klinikára szállították s a rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a karambol ügyében terhel-e valakit felelősség.

A pezsztenterzsébeti rablógyilkosság áldoztának 5000 pengője

A rendőrség bravuros nyomozása kilenc óra alatt kinyomozta a pezsztenterzsébeti rablógyilkosság hátterét és elfogta a két hónapja bujkáló tettest, Lázár Sándor ügynököt, de még negyvennyolc órával később is csak annyit tudott az áldozatról, hogy Igrinyi Lajosnak hívták és hogy 36 éves ügynök volt.

Jelentkezett a főkapitányság büntető osztályán Igrinyi Illés vasúti kalauz. Erdeklődött, hogy mikor temetheti el a meggyilkolt Igrinyi Lajost, aki neki unokaöccse volt. Aztán elmondta a detektívek kérdéseire, hogy Igrinyi szülei vidéki törpebirtokok, apjának kis szőleje van. Igrinyi Lajos két évvel ezelőtt sok haren után klerikussá lett az öregektől az örökségét, 5000 pengőt, de a családi civakodás az öreg Igrinyit elmeorvosintézetbe juttatta és Igrinyi szívbajt kapott. Az öreg Igrinyinek nem lehet elmondani a történeteket, úgysem értené meg; gondot okoz azonban, hogy hogyan titkolják el a gyengélelkező édesanya előtt fia szörnyű halálát, melyet már mindenki tud. A boncolás

és a temetés után közlik majd vele megfelelő formában a halálhírt.
 Meglepőnek találták a rendőrségben a kalauznak azt a közlését, hogy Igrinyi jussa 5000 pengő volt. A gyilkos ugyan csak 1800 pengős örökségről vallott. A nyomozás rögtön kiderítette, hogy Igrinyi csakugyan 5000 pengőt kapott, azt bankba tette. A betét nyomát a detektívek megtalálták: az 5000 helyén már csak 10 pengő volt és minthogy Lázár Igrinyitől 345 pengőt rabolt el, nyilvánvaló, hogy a szerencsétlen ügynök pár hónap leforgása alatt 4645 pengőt herdált el. Valószínű, hogy amikor Lázár a gyümölcskereskedést akart nyitni, öröksége roncsait szeretete volna megmenteni.

Feloszlott a cseh szociáldemokrata párt

Prága, dec. 20. A Nemzeti Munkáspárt multibeli megalkulása után a cseh köztársaság legrégebb — 60 éves politikai pártja, a cseh szociáldemokrata párt kimondata feloszlását. Hampl Pál elnök a felszámoló gyűlésen kijelentette, hogy a párt feloszlása szomorú szükségszerűség és csak a körülmények kényszerítő hatása alatt történik. A cseh szociáldemokrata pártmozgalomból most már csak a párt amerikai szervezete maradt meg, mely folytatja működését.

KARÁCSONYRA legszebb, legmaradandóbb és legelősebb ajándék a könyv. Óriási választékban kaphatók és vételkötelezettség nélkül megtekinthetők a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.

KÜLÖNLEGES RENDSZABÁLYOK A SAJTÓ ELLEN.

A lapok jelentése szerint Cseh-Szlovákiában különleges rendszabályokat léptettek életbe a sajtó ellen. A prágai kormány tegnap ötven cenzort állított be a lapok szerkesztőségébe és kijelentette, hogy a cenzorok számát felemeli, ha az eddigi nem bizonyul elégségesnek.

A Nagy kedvezményrel válthat színházi fizet-szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Dús választékban Kosiyánál olcsón kapható.

DOXA

óránál árban, minőségben minden előnyt megtalál!

Karácsonyra DOXA órát vegyen!
 AZ Ólempiombára töltsen!

Kapható nagy választékban Halásznál

Legújabb modellek nagy választékban Rónánál

Nagyszaláncnál a csehek magyar területre lőttek át

A Magyar Távirati Irodának a nagyszalánci eseményekről kiadott közlése kapcsán illetékes helyen kijelentették, hogy a nagyszalánci határcidens kivizsgálása folyamatban van. Az eddigi jelentések szerint annyi már most megállapítható, hogy a határcidensre az szolgáltatott okot, hogy Nagyszaláncban a községi választások során az Egyesült Magyar Párt szerezte meg a többséget s

emiat a cseh határőrök s a nagyszalánci lakosság között összetűzésekre került sor.

A tüzelés során a csehek magyar területre lőttek át és ezzel a magyar határőrség beavatkozását provokálták, mire a rend helyreállt. A mindkét részről kiküldött bizottság további vizsgálata kedden délelőtt 10 órakor vette kezdetét.

A vonat elé vetette magát, mert alaptalanul megrágalmazták

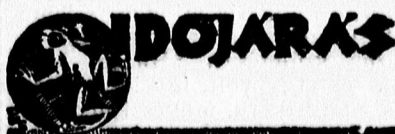
Buda Lajos 30 éves fiatalembertlopással gyanúsított meg egyik ismerőse A feljelentés alapján őrizetbe vették és bevitték a nyíregyházi ügyészségre. A vizsgálóbíró Budait kihallgatta és miután a vádaskodás alaptalannak bizonyult, szabdlábra helyezte. Buda az első vonattal vissza is tért Fehérgyarmatra, hogy onnan gyalog folytassa az útját falujába. Sértett önérzete azonban felülkerekedett benne és elhatározta, hogy a szőgyent nem éli túl, ön-

gyilkos lesz.
 Visszament az állomásra és az állomásbejárótól néhány száz méterre bevárt, amíg vonat jön. Amikor egy tehervonat érkezett, Buda a mozdony elé vetette magát. A mozdony valóssággal lefejezte a szerencsétlen embert, akinek véresen összeroncsolt holttestére a vasutasok akadtak rá. — Buda Lajos tragikus halála ügyében megindult a vizsgálat.

A Jeges tengeren 1 fok meleg van

Moszkva, dec. 20. Az elmúlt napokban Moszkvában és környékén a hőmérő 30 fokra is leszállt a fagypontra alá. Kedden kissé már enyhült a nagy hideg, mert Moszkvában „csak” 18 C. fok hideget mértek. Ezzel szemben az Északi Jeges tengeren 1 fok meleg van.

Prága, dec. 20. A szokatlanul nagy hidegnek Csehországban két áldozata van. Königrátnél megfagyott egy vasuti tisztviselő, akit valószínűleg a vonat elkapott és megsebesített. Sérülése miatt nem tudott tovább menni s esonttá fagyott. Ugyancsak megfagyva találtak egy 18 éves fiút, aki az egyik szegényházból megszökött.

Hazánkban már lényegesen enyhült a hideg, a hőmérséklet az ország jórészen —5—6 fokig emelkedett, csupán a nyugati határszélek mentén volt 8—9 fok a hőmérséklet legalacsonyabértéke. A legenyhébb volt a Tiszántúl, Debrecenben —5 fokig emelkedett a hőmérséklet. Többfelé volt kisebb havazás.
 Jóljár; Élénk keleti, délkeleti szél,

több helyen, főleg nyugaton és délen havazás, esetleg havas eső, ónos eső. További enyhülés, a Keleti megyékben a hőmérséklet az olvadásponttal is elérheti.

— Niemöller lelkész súlyos beteg. Berlinből jelentik, hogy Niemöller dahlemi protestáns lelkész, aki a sachsenhauseni koncentrációs táborban van internálva, súlyosan megbetegedett. Állapota komoly aggodalomra ad okot.

**Az Ovoda u. 14,
 Oláh Károly u. 49
 és
 Budai Essaiás u. 59 sz.
 házak
 f. hó 22-én, délelőtt
 9 órakor
 a debreceni kir. járás-
 bíróságon
 nyilvános
 árverésen
 eladatnak.**

**KARÁCSONYRA
 MINYUJTJUKÖNNEK
 A LEGSZEBB
 ARANY ÉZÜST ÉS
 ÓRA AJÁNDEK
 TARGYAKAT.**

RONA
 ÉKSZERESZ

**A CSOKONAI SZÍNHÁZ
KARÁCSONYI AJÁNDEKA:**
XII. 21-én és XII. 22-én
és XII. 23-án

KETTEN EGY JEGGYEL
21-én:

Hazajáró lélek

22-én:

Hatodik emelet

23-án:

Vig özvegy

Karácsonyi műsor:

Dec. 24-én délután három és fél órakor:

A NAGYMAMA

A szünetben a gyermekeknek a „Nagymama” (Halassy Mariska) mesél.

24-én nincs előadás.

25-én délután három órakor, mérsékelt helyárral

**Legyen úgy,
mint régen volt**

6 órakor mérsékelt helyárral:
MINDIG A NŐK KEZDIK.
Este 9 órakor:

Huszárparádé

Bemutató!
December 26-án délután 3 óra-
kor mérsékelt helyárral
IDE GYERE ROZSAM
6 órakor mérsékelt helyárral:
**ANGYALT VETTEM
FELESEGÜL**

9 órakor
HUSZÁRPARÁDÉ

Felhívás

a debreceni jótékonykodó testüle-
tekhez, egyesületekhez, asztaltársasá-
gokhoz

Tisztelettel felkérjük mindazon
debreceni testületeket, egyesületeket
és asztaltársaságokat, melyek
téli segélyezéssel, karácsonyi fel-
ruházással, ajándékozási akciókkal
sietnek a helybeli szegények támo-
gatására, hogy segélyezettjeik ne-
vét és lehetőleg lakcímét szíves-
kedjenek közölni Debrecen sz. kir.
város szociális ügyosztályával.

Kérésünkkel, midőn a felsorol-
tákhöz fordulunk, tesszük ezt attól
a gondolatától vezetve, hogy minél
több rászoruló segélyezése váljon
lehetővé s az ügyosztály azokat ré-
szesítse elsősorban támogatásban,
kiknek még nem jutott ajándék.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt
mutatják, hogy míg az élelmesebb
szegények 2-3 helyen is kapnak
ajándékot, addig mások sem a jó-
tékonykodó egyesületek, sem a ha-
tóság támogatásában nem része-
sülhettek.

Kérésünk teljesítésével az áldo-
zatkész egyesületek, testületek és
asztaltársaságok jótékony mun-
kája megsokszorozódik, mert ez-
által a rászorulóknak nagyobb számá-
nak támogatását tesszik lehetővé.

Debrecen sz. kir. város
szociális ügyosztálya.
(Vágóhid uca 1. sz.)

UJÉVRE üzleti könyvek, levél-
rendezők, iratgyűjtők rendkívül ol-
csón beszerezhetők a „MELIUSZ”
könyv- és papírkereskedésben.

Befagyott a Tisza és a Balaton

Az oroszországi hideg hullám
hétfőn kulminált, amikor több he-
lyen —20 fokig süllyedt a hőmér-
séklet. Mára már csak —10 és —12
fokos volt a lehülés. Most tovább
enyhül az idő, mert az oroszor-
szági hideg levegővel szembeszállt
az enyhébb déli áramlás. Ennek
következménye valószínűleg egy
komolyabb havazás lesz. Jelenleg
az egész országot hótakaró borítja,
azonban komoly akadályok sehol
sincsenek közlekedés szempontjá-
ból, mindössze az ország déli és ke-
leti szögletében keletkeztek kisebb
hóakadályok. A nagy hideg követ-

keztében azonban kedd reggelre
már minden folyónak zajlik a
jég, sőt a Tisza Szobnokiig teljesen
befagyott összes mellékfolyóival
együtt, a Duna mellékfolyói közül
csak a Rába, Vág és Garamon állt
be a jég. A Dunán általában csak
december 22. után szokott megin-
dulni a jégzajlás. A magyar ten-
ger, a Balaton is befagyott és a jég
vastagsága 5-8 cm. között van.
Európában is tovább tart a nagy
hideg. Londonban még kedden is
—5 fok van és hó takar mindent,
Párisban pedig —12 fok mellett
szintén havazik.

Asiketnómák Intézetének meghatóan szép karácsonyfa ünnepélye

Megkapóan szép karácsonyfa-
ünnepély színhelye volt kedden
este siketnómák intézetének torna-
terme. Az intézet kis növendékei-
nek csillogó szeme áhitattal tapadt
a szép karácsonyfára, mely alatt a
Piac ucai egyházközség leányköré-
nek 129 szeretetsomagja várt ki-
osztásra.

A Gáspár János tanár által ren-
dezett felemelő hatású szép ünne-
pélyt a Nemzeti Hírszekerégy elmon-
dásával Vadóczi Gyula V. o. t. ve-
zette be.

Uray Sándor egyházközségi fő-
jegyző, lelképásztor mondott ez-
után szép beszédet. Kis siketnóma
gyermeknek néznek erre a csillogó
karácsonyfára — mondotta —,
akiknél amit a hallás által vesz-
tettek, a gondviselő Isten kipótolta
a látás által. E világító fa csúcsán
magyar zászló jelzi a magyar örö-
möt, hogy talán éppen a felszaba-
dult Felvidékről érkezett e fa. A
csillag pedig a világ Megváltó, a-
nak születését jelzi. Mi, reformátu-
sok a születést jelző csillagot tesz-
szük templomaink ormára, míg ka-
tolikus testvéreink a Krisztus halá-
lára emlékeztető keresztet. Volta-
képpen nincsen ellentét e tekintet-
ben köztünk, mindkettő ugyan-
annak a dicsőséges életnek kezde-
tét és végét példázza. Óh, bár az
életben is hasonlóan ne lennének
közöttünk ellentétek. Ezek az ár-
tatlan kisgyermeked pedig, akiket
Isten akarata azzal terhel meg,
hogy sikertelenség járják az élet út-
ját, szeméiket a ragyogó fára füg-
gesztve tisztán látják a krisztusi
eszméket.

A nagyhatású beszéd után Pet-
rócsy Dezső V. oszt. t. Bagó Ag-
nes ipariskolai növendék, Bodnár
János VI. o. t. Nagy Zoltán
V. o. t., Szarostza László VII. o. t.,
Keller József VII. o. t. szavallatai-
ban gyönyörködött a közönség. A
„Karácsonyi találkozás” és a „Jé-
zuska üzenete” című darabokban
Nagy Margit, Horváth Mária, La-
katos Borbála, Vadóczi Ida, Sza-
roszta László és Katona Magda
arattak nagy sikert. Gáspár Já-
nos tanár finoman elgondolt mű-
vészi rendezése, bámulatos sikerű
betanító munkája minden elismeré-
st megérdemel. Úgyszintén a
„Jézus születése”, „Három kirá-
lyok” és „Így volt, így lesz” haza-
fias, nagyszerű, művészi elgondo-
lású előképek rendezéséért és el-
gondolásáért is teljes elismerés il-
letí Gáspár János tanárt, a 634.

Oláh Károly cserkészcsapat pa-
rancsnokát, akinek cserkészei is
nagy sikert arattak az előkép jele-
neteiben. Ugyancsak nagy tetszést
váltott ki a Piac ucai egyházközség
énekkarának közreműködése Kop-
pányi Juliska vezetésével. Nagyon
tetszett Molnár Ilonka szövegében.
Bartha Sándor VI. o. t. megka-
póan mondotta el a Himnuszot,
majd Tóth Árpád igazgató nagy-
hatású, szép zárószavaival ért vé-
get a karácsonyfaünnepély.

A Női Felső Kereske- delmi iskola ünnepélye

Tegnap délután tartotta meg nagy-
szabású ünnepélyét a Négyévfolyamú
Női Felsőkereskedelmi Iskola, a Felvi-
dék javára, nagy siker mellett. Ott
volt Révész Vilmos igazgató vezetésé-
vel a teljes tanári kar, a fenntartó tár-
sulat és nagy közönség.

Az ünnepélyt az énekkar egy szép
karácsonyi énekkel nyitotta meg, —
majd Bákay Ilona Benyovszky Pál Ma-
gyar Igricsek című szép versét szavaltta
hatásos előadásban, Lugossy Julia,
Szabó Ibolya magyar táncot adtak elő
nagy siker mellett, Virágos Margit
zongorakiséréte mellett. Bencsik Jolán
ez a kiválóan tehetséges és pompás
énekkészlet, kitűnően iskolázott
/atal leány, Lányi Viktor Gép madár
s Bakonyerdő című két szép dalát ad-
ta elő, művészi elmélyültséggel. Virá-
gos Margit Liszt II. Rapszódiját in-
terpretálta, kitűnő zongorázó készség-
gel.

Mieskey Ilkó, Berzéki Katalin,
Pongor Sára, Kocsis Judit, Ladányi
Lenke, felvidéki betlehemes játékot
adtak elő egyik jeles néprajzi gyűjtés
alapján, eredeti formában. Bencsik
Jolán, Berezag Mária, Jenei Irén, Fe-
hértői Lenke, Szathmáry Márta, Bákay
Ilona felvidéki táncot adtak elő ügyes
betanulásban. Szücs Ibolya zenedei
növendék Rákóczi siralma, Erdélyi la-
kodalmas, Hadik öbester nótája című
híres magyar darabokat adta elő igen
stílusos betanulásban, nagyszerű zon-
gora játékkal. Szathmáry Dóra meg-
ragzó erővel adta elő Gyula diák Kassa
énekel című szép versét. Galló István-
né, Nagy Irma irredenta dalokat adott
elő, elmélyült művészettel, Parci Ilona
zongora kíséréte mellett.

Ortutay Anna, Két szép Judit, Közem-
pel Magda, Horváth Ilona, Des Com-
bes Gabriella, Ujhelyi Kornélia, Ma-
gyar karácsony című irredenta dar-
abot mutatták be művészi rátermet-
séggel.

Olyan nagy volt a siker, hogy ma
szerdán este hatórai kezdettel ugyan-
csak a Kereskedő Társulat dísztermé-
ben megismétlik az előadást.

Legszebb ajándék egy jó ernyő az
„Ernyőszalon”-ból
Rendkívül olcsó árak! Piac u. 77. Linóleummal szemben.
Javitás, áthuzás legolcsóbban!

MERANO SZÁLLODA

Budapest, IV., Bécsi uca 2.

Exclusiv belvárosi családi ház.

Propagandárák kizárólag bel-
földi utasok számára. Kiogás-
talanul berendezett, hideg me-
leg folyóvízes, központi fűté-
ses szobák:

Egyágyas	5.—
Kétágyas	8.—
Egyágyas	8.—
Kétágyas	14.50

Egy heti tartózkodásnál
a taxi költségét a pályaud-
vartól és vissza megtérítjük.
Szobát ajánlatos előre rendelni.

Prágai va.asz a lengyel demarsra

A lengyel demarssal kapcsolat-
ban a cseh miniszterelnök és kül-
ügyminiszter ismételtén kijelen-
tették, hogy Cseh-Szlovákia min-
den szomszédjával, így Lengyel-
országgal is őszinte jóviszonyt ki-
ván fenntartani. Eppen ezért nem
is tűr semmiféle irredenta moz-
galmat, amelyik akármelyik
szomszédja ellen irányulna.

25 embert megölt Angliában a hideg

London, dec. 20. Hétfőn a nagy
hidegtől Angliában 25 ember fa-
gyott meg. Majdnem valamennyi-
nyien idősebb emberek.

Hétfőn este a Rajna erősen jég-
zajlás kezdődött, úgyhogy a kob-
lenzi hajóhidat éjjeltájban le kel-
lett bontani. A hőmérséklet éjfé-
lkor mínusz 13 fok volt. A Moselen
az erős jégzajlás következtében be
kellett szüntetni a hajózást.

Valamennyi zsidó elhagyja Danzigot

A danzigi zsidók értekezletet
tartottak, amelyen elhatározták,
hogy a zsidók valamennyien el-
hagyják Danzigot.

A kivándorlás január elején
kezdődik. Négy csoportban össze-
sen négyezer zsidó kivándorló
megy tengeri úton Palesztinába.
Anglia, ugylátszik, a megállapí-
tot kontingensen felül külön en-
gedélyt adott a palesztinai beván-
dorlásra.

Heves földrengés Törökországban

Kirk környékén hatalmas föld-
rengés pusztított. Ötven ház össze-
dőlt, 260 pedig súlyosan megron-
gálódott. A lakosság a szabad ég
alá menekült. A földrengésnek
eddig jelentésként szerint nincsen
halálos áldozata.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: A VÉDTELEN FERFI.
Kisérő: Vadnyugati betyárvilág. Elő-
adások 5 órától.

**Világmarkás hó- és sár-
cipők, gardacsimák**
garantált friss ideai áruk nagy választékban.

KONTSEK

cipőüzletében.

(Takarékosság tagja.)

Mindenben első
a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata
december 18-tól december 25-ig:
»Aranyangyal«, Piac u. 50. Telefon:
2453. — »Reménység«,
Csapó u. 22. Telefon: 34-21. —
»Boeska«, Cegléd u. 22. Telefon:
29-14. — »Hungária«, Vargakert,
Szoboszlai u. 4/f. Telefon: 28-25.

MENTOK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

KÉPKERET
SZENTKÉP
KERETEZŐBOLTBAN

Lámpa

Míntha élne
Apró fénye
... Úvegárbán.
Fénylő karja
Szemem marja
... Ha ránézek.
Füstöt ontja
Széjjel hontja
... Gyászruháját.
Még pislálkol
Fénye vádol
... És kiálszik.

NAGY SANDOR.

— Karácsonyeste az Ujságró
Clubban. Az Ujságró Club tagjai
számára az ünnep előestéjén meg-
hitt karácsonyfaünnepélyt ren-
dez, melyen a tagokat és hozzá-
tartozóikat szívesen látja az El-
nökség.

— Zátonyra futott a 7000 ton-
nás Aosta olasz cirkáló, amely
délamerikai kikötővárosokat látog-
tat. Az olasz hadihajó nem forog
veszélyben.

Márkás sportcipő, estélyi cipő, divatcipő
hatalmas választékban olcsó árakon

KONTSEK cipőüzletben.

Takarékosság kötelékében.

— Megnyílt a városi nagyterdei
jégpálya. Értesitem az érdekelte-
ket, hogy a városi nagyterdei jég-
pálya 1938 december 19-én reggel
megnyílt. Napjegyek felnőttek-
nek és gyermekeknek egyenlően
30 fillér. Idénybérlet: 5 pengő.
Kedvezmény senkinek sem jár.
Villamosjeggyel kombinált napi-
jegy ára személynként 50 fillér.
Hogy a nagyterdei városi jég-
pálya használhatóságáról az érde-
keltek már a városban tudomást
szerezhesenek, a Városháza előtt
a villamos világítás vezetékeit
tartó oszlopra 2 drb kék-sárga
zászló van kitűzve, alatta pedig
a nagyterdei városi jégpálya „MA
NYITVA” feliratu tábla van ki-
függesztve. H. polgármester.

— Kigyulladt és elégett a dán
villámvonat Aalborg közelében.
Több száz kilométeres sebességgel
rohogott a vonat, amikor hirtelen
ismeretlen okból láng csapott ki
a villanyvezetékéből és lángbabo-
rult az egész vonat. Fokozta az
égést a hatalmas vihar és félóra
mulva csak a vasváz maradt meg
az egész vonatból.

Piros filz gyermekpapucs

csinos és tartós kivitelben. 19-22 1-90 P

23-26 2-20 "

sarkas női filz házi cipő (minden színben) 2-90 "

KONTSEK

cipőüzletben.

(Takarékosság kötelékében.)

x Dr Bessenyei György fog- és
szájszakorvos ismét rendel Csapó
u. 17., I. em.

— Pulykatenyésztők figyelme-
be. A m. kir. Gazdasági Felügye-
léség közbenjárására tenyész-
pulykakakasok kerülnek kiosz-
tásra az igénylő pulykatenyész-
tők között. Kiosztással a Debreceni
Gazdasági Egyesület van
megbízva, Debrecen, Hatvan u. 1.
I. em. A kiosztás 24-én az igény-
lések sorrendjében fog megtör-
ténni.

x A „Turul” nagy kézimunka
vására. A „Turul” Szövetség At-
tila B. Egyesületének „Tormai
Cecilia leánytörzse december hó
21. 22., 23. napjain nagy karácso-
nyai kézimunka vásárt rendez a
„Honsz” termeiben, Kossuth u. 43.
szám alatt. A vásáron kiállításra
kerülő nagyszámu kézimunkát a
leánytörzs tagjai készítettek, min-
den darabja magyaros, népies stí-
lusu munka. A sok esipke, terítő,
magyaros párnák mellett külön
meglepetés lesz a különböző s
nagyszámu bőr és fa munka, mag-
yaros festéssel és varrással. Az
árak rendkívül olcsók; a befoiyó
jóvedelmet a leánytörzs teljes egé-
ségében a „Magyar a magyarért”
akció javára adja. Minden érdek-
lődőt szeretettel hív és vár a
Leánytörzs.

Tartós hullámot,
hajfestést, frizurát
Batánál Simonffy-utca 1. sz.

— Megindult a karácsonyfa-
vásár. A mult heti tartózkodó vá-
sárlás után a tegnapi nappal vég-
örvényesen megindult a karác-
sonyfavásár. A vásárlóközönség
belenyugodott a változatlanba,
hogy az idén nem lesz bőségesen
karácsonyfa és hogy az idén nem
tud olcsón vásárolni. Ujabb száll-
ítmány nem érkezett, ami van,
az pedig olyan csekély, hogy siet-
nek vásárolni, nehogy elkapod-
kodják. Panaszkodnak az eladók
is, mert kétszer annyit is el tud-
nának adni, ha lenne fa és ha ol-
csóbb lenne. Az árak nem változ-
tak lényegesen, egy valamire va-
ló kis fa 1.50 P, közepes fa 4-6 P.
a legszebb, ugynevezett dupla-
fenyő 10 pengő.

LEGSZEBB és legzölésesebb, külön-
leges levélpapírok karácsonyi ajándé-
kül a „MELIUSZ” könyv- és papír-
kereskedésben vásárolhatók.

— Tömegesen jelentkeznek a
vasgárdisták a román egység
pártba. Általában feltűnő, hogy a
jelentkezők között tekintélyes
számban vannak az egykori szél-
sőbb és szélsőbaloldali politikai
pártok tagjai.

— Budapestén évenként közel
500 balesetet okoznak a közleke-
dési eszközök. A forgalom általán-
ban májusban a legerősebb a mag-
yar fővárosban. Ilyenkor csak a
Berlini téren kilenyszázezer jármű
halad el egy hónap alatt. Ál-
talanban a Berlini tér tartja a for-
galmi rekordot, ahol évenként
több mint tízmillió jármű hal-
lad át.

— Negyvenkét halottja van a
brazíliai vasuti katasztrófának.
Egy személyvonat összeütközött
a tehervonattal. Négy vasuti ko-
csi teljesen összetört.

— 14 éves fiu nyíllal medvét
lőtt az Ontario állambeli Moosonee-
ben. Essig, a fiatal fiu három
nyíllövéllel végzett a hatalmas
állattal.

x Karácsonyra képeskönyvet, re-
gényeket, imakönyvet, szentképe-
ket, olajfestményeket legnagyobb vá-
lasztékban Antalfy könyvkereske-
désében.

x Karácsonyra ifjúsági, képes- és
mesekönyvek, levélpapírok, csavar-
írók, töltőtollak legolcsóbban Aczél
antikváriumban, Széchenyi ucca 2. sz.
szerezhetők be.

— Huszezer kilométeres gyalog-
turát tett meg Peter Bell san-
franciskói lakos, aki két éves
fiacskájával együtt járta körül
az Egyesült Államokat. A kisfiu
csaknem az egész utat apja vál-
lán lovagolva tette meg.

— Tíz kémét tartóztattak le
Genfben az állam biztonsága el-
len elkövetett bűntett miatt. A
kémek a Grenlobe-környéki erő-
dítványok terveit akarták meg-
szerzni.

**Karácsonyra
szép ékszer, óra.**
Frisch József
ékszerésztől Szent Anna u. 5.

GÉPTŐL A KÉPIG
MINDENT MEGKAP
UNGÁR OPTIKAI és FOTO SZAKÜZLETÉBEN
TAKARÉKOSÁGI TAG
SZÉCHENYI U. 1.

GYÁSZ ROVAT

Erdel Juliánna 84 éves korában elhunyt. Temetése szerdán három órakor lesz a Köztemető 4-es számú ravatalozó terméből. Lakás: Ovoda uca 2. szám. Gebauer-cég rendezi.

Kiss Antalné 42 éves, ref. temetése szerdán délután három órakor lesz a köztemetői hármastereből. Pusztai temetkezési intézet.

Kovács Pál szakaszvezető temetése szerdán délután kettő órakor lesz a köztemetői hármastereből. Pusztai temetkezési intézet.

Szabó István kőművesmester temetése szerdán délután félkettő órakor lesz a köztemetői 2. A) teremből. — Pusztai temetkezési intézet.

Nagy figyelemmel, kegyeletes körülményekkel végzi a temetkezéseket s exhumálásokat a Dankó temetkezési intézet.

A tábla is fogva tartotta a nyilas tüntetőket. A főváros uccáin december elsején rendezett nyilas tüntetés alkalmával a rendőrség több mint kétszáz tüntető fiatalembert előállított és közülük negyvenhatot magánosok elleni erőszak bűntette s hatósági közeg elleni erőszak vétsége címén letartóztattak. A letartóztatott nyilas tüntetőket a vizsgálóbíró és a vádtanács is fogságban tartotta. Valamennyien fel-felmentésért kérték a tábla dr. Kovács Rókus-tanácsa ma döntött végző fokon a nyilas tüntető sorsáról. A tábla negyvenhat nyilas tüntető szabadlábrahelyezési kérelmét elutasította.

Vattay Margit tánciskolájában, január 7-én kezdődnek 9-én haladóknak táncanfolyam kezdődik. Kossuth uca 11.

Nagymajtényi JEGPÁLYA
Piac uca 56. szám, megnyílt.
Szakszerű koresolytatás.

A „Magyar a magyarért” mozgalomra az orth. izr. hitközség útján befolyt újabb adományok: Róth Mór 5 pengő, Kemény Simon 40 P., Grósz József fakereskedő további 18 pengő, Goldmann László 23 pengő, Adorján László 30 pengő, Gruber Jakab további 6 pengő, Glück Herman 5 pengő. — Ezeket köszönettel nyugtázza az elnökség.

A Magyar Clonista Szövetség debreceni csoportja ma este 8 órakor rendezi Chanuka-estjét, a Borgida-étteremben. Ünnepi beszédet mond dr. Weisz Pál főrabbi. Vendégeket szívesen látunk. Belépődíj nincs.

Hölgyek! A legdivatosabb szőrmehundákban és szőrmékben nagyválaszték Barkó Márton utó-dajánál, a Színház-átjáróban. Javítások, átszabások legolcsóbban.

589 felperes, 1000 alperes szerepel a hosszuhetényi óriási perben, melyet a község telektulajdonosai azért indítottak bíróság ellen, mert nem kezdték meg a föld mélyén levő szén kibányászását, amit pedig szerződés szerint már 1898-ban meg kellett volna kezdeniük. A hetényiek pere körülbelül ezer személy ellen indult meg s évtizedekre visszamenően kártérítést kérnek. 589 telektulajdonos felperese van a bonyolult ügynek, melyről közgazdasági regényt lehetne írni.

Tündéri ajándékok Karácsonyra
a Jóna és Jóna Utóda Somogyi drogeriában
Kossuth u. 6.

Budapest legérdekesebb művész-párját otthonukban mutatja be a „Déliab” pompás karácsonyi száma, amely bő terjedelemben és rendkívül gazdag tartalommal jelent meg.

KARÁCSONYRA képeslapok és üdvözlőlapok nagy választékban kaphatók a „MELIUSZ” könyv- és papírkereskedésben.

Behalt égési sebeibe a bukaresti mulató drámájának második áldozata. Lahovary Johanna asszony, a bukaresti mulatóhelyen vasárnap éjszaka történt dráma másik szereplője súlyos égési sebeibe behalt. Az előkelő társasági hölgy ruháját, mint ismeretes, a mulatózó társaság egyik tagja meggyújtotta és a szerencsétlen fiatal hölgy súlyos égési sebeket szenvedett. A társaság egyik tagja Vulturcsu ezredes tudvaleg revolverral agyonlőtte magát s most meghalt a dráma másik szereplője Lahovary Johanna is. A tragikus körülmények között elhunyt Lahovary Johanna mindössze 22 éves volt és menyé volt Argetoianu koronatanácsosnak.

Országos vásárok

December 21. szerda: Alsónémedi, Csepreg, Rudabánya, Szentlőrinc.

December 22. esztörtök: Bodvaszilás, Celledömök, Sajtoskál, Szil.

Nagy kedvezményrel válthat színházi fizet-szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

Karácsonyra
legszebb ajándéktárgyak legolcsóbb árban
Parfümerie Kardos-nál Piac u. 61.

Porráégett egy tanya

Nagy tűz pusztított tegnap este a kunmadarasi Orosz-tanyán. A tanya lakóit éjszakai álmukból fojtogató füst ébresztette fel. Hiányos áltűzében, mezítláb futottak ki a hideg téli éjszakába és segítségért küldtek a szomszédos tanyaiba. Három óra hosszat tartó oltási munka után sikerült lokalizálni a tüzet, ekkorra azonban a tanya már csak üszkös rom volt egy részében.

Csak az oltási munkálatok befeje-

zése után jutott a nagy izgalomban észbe a tanya lakóinak, hogy Cs. Nagy Ferencet, akit mikor segítségért futottak, a lakásban hagyták, nem látják sehol. Az izgalmas keresés után a még füstölő üszkös romok között találták meg az asszonyt eszméletlenül az arcára bukva, de id. Nagy Ferenc és fia is súlyos égési sebeket szenvedett és mindhármasukat a kareági kórházban apolják.

A Bata gyár letelepedése ellen

A kiküldött bizottság memoranduma gróf Bethlen Istvánhoz.

A Bata-ügyben kiküldött intéző bizottság most újabb memorandumot intézett gróf Bethlen Istvánhoz, amelyben rámutat a Bata-veszedelem következményeire. Elmondja a memorandum, hogy az európai viszonylatban is jó hírnévnek örvendő magyar cipőipart gróf Bethlen István kormánya mentette meg nyolc évvel ezelőtt a végpusztulással fenyegető Bata

inváziótól, melynek elhárításáért gróf Bethlen István az egész közgazdasági élet soha el nem múló halálával tartozik. A közvetlenül érdekelt lábbelikészítő kisiparosság most is nagy megkönnyebbüléssel néz a jövő sorsa elé, ha az újabb veszedelemmel szemben gróf Bethlen István pártfogásába venné.

Newyork főpolgármesterét egy idegen megtámadta és ökölcsapásokkal leterítette

Newyorkból jelentik: La Guardia Newyork főpolgármesterét a városháza lépcsőházában egy idegen megtámadta s hatalmas ökölcsapással leterítette. A rendőrök és a közelállók rávetették magukat az ismeretlen táma-

dóra és eszméletlenül verték. A főpolgármester hamar magához tért és nyugodtan végig nézte, hogy támadóját a rendőrök elvezessék. Az incidens okát eddig még nem tudják.

Meghűlésnél és náthaláznál reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran igen jól tesz, mert a gyomorbeátsátnát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül pedig fokozott anyagcserét és kielégítő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

Harminehat munkás a Tajo-ba fulladt egy kompozícióját a munkásokkal zsufolásig telt kompa a folyó közepén összeütközött egy kotrógőzessel, kettévált és elsüllyedt.

Az Ispotály Nőegylet műsoros ünnepélye. Jótékony célú, adventi műsoros ünnepélyt rendezett vasárnap az Ispotályi Nőegylet. A nagy érdeklődéssel kísért műsort Molnár Ferenc lelkipásztor nyitotta meg. Dr. Kertész Endre ügyvéd, presbiter, egyházi tanácsos tartott aztán előadást, aki történelmi visszapillantással igazolta, hogy a magyar nép az örök advent népe. A közelmúltban egy 20 esztendő reményességünk lett valóság-gá, amikor felvidéki testvéreink visszatértek hozzánk. Ma is tele van minden magyar szív adventi reménységgel, mert még jönni kell további

váradalmak beteljesedésének. A nagy tetszéssel fogadott előadást gyakran szakította meg a közönség tapsa és helyeslése. Nagy Gizella, Nagy Irbolya és Laczko Erzsike szavalattal, Gál Jenő pandolin-játékkal, Elekes Pál ref. tanító harmónium kísérete mellett Birinyi János szólóénekekkel tette változatosá a műsort. Piros Erzsike leány köri vezető, a nőegylet nevében is köszönetet mondott a timáripartársulat tagjainak, akik a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházásához cipőanyagokat adományoztak. A jól-sikerült est Kulesár Dezső segédlelkész zárószavaival ért véget.

A belügyminiszter rendeletet adott ki a Magyar Szent Koronához visszacsatolt területen az államrendőrség szervezése érdekében. E szerint Beregszászon, Ersekújváron, Jolsván, Kassán, Komáromban, Léván, Losoncon, Munkácsán, Rimaszombaton, Rozsnyón és Ungváron m. kir. rendőrkapitányságot szervez. A rendőrkapitányságok működésüket 1938 december 22-én kezdik meg.

Karácsonyra
ESZTERHAZY
Borok, Pozsgók, Sonkák — Husáruk
Monoky Nándor Piac-utca 30 szám.

Karácsonyra
Alpakka evőszközöket most vegyen olcsón
TÓTH GYULA
vasüzletében zománcozott tűzhelyek, kályhák s mindenféle hasznos háztartási cikkek, futuril edények, papírmassé tálcák stb. nagy választékban.

Jóteköny intézmények részére karácsonyi ajándék céljára
 olcsó, erős, strapaálló gyermek, női és férficipők kaphatók
Kontsek cipőüzletben.
 Takarékoság kötelékében.

KÖZGAZDASÁG

Gyengén sikerült a hetipiac, csak a baromfi piac csinált nagy forgalmat

Esett a pulyka ára.

A tegnapi hetipiac, — kivéve a baromfi piaci — igen gyengén sikerült. A zöldségpiacra alig vannak eladók, tudják, hogy teljesen céltalan kipakolni, mert nincs vásárló.

A gyümölcs piac is pang, mert az árak tartottak. A hideg miatt nem merik az eladók árújukat kirakni, — mert félnek a fagytól. Némi forgalom csak az almafélékben, dióban és mazsolában van. A narancsvásárlás sem indult még meg. Az ára nem drága, a mandarin esett, 96 fillér kilója.

Annál jobban sikerült a baromfi piac. Mindenki most szerzi be az ünnepekre való hagyományos pulykát, vagy kappant. Érdekes, hogy az erős fagy miatt a kövér árú nem emelkedett, sőt esett. Így tehát még most is tart kacsában és libában a hetek óta tartó nagy vásárlási kedv. A pulyka ára esett, mert az export kontingens betelt és sok maradt a gazdák kezén.

Zöldségárak: vereshagyma kg. 12 fillér, fokhagyma kg. 30—40 fillér, cékla 8—10 fillér, burgonya rózsza kg.

9—10 fillér, Ella 6—7 fillér, fejeskáposzta drb 10—16 fillér, savanyúkáposzta kg 16—18 fillér, kelkáposzta drb 3—10 fillér, karfiol drb 16—40 f. karalábé drb 4—6 fillér, petrezselyem és sárgarépa csomója 4—6 fillér, szárazbab kg. 26—30 fillér, torma kg 30—40 fillér, spenót, sóska csomója 5—8 fillér, saláta feje 2—5 fillér, zöldhagyma csomója 4—6 fillér.

Baromfiárak: pulyka kg. 70—80 f., liba és kacsza sovány 70—80 fillér, kövér kacsza és liba kg. 1 pengő, kappan és tyúk kg. 1 pengő, csirke rántási való páronként 1.20—1.80 P, sütnivaló csirke páronként 2.—2.20 P, tojás drb 7—9 fillér.

Gyümölcsárak: alma közönséges 32 fillér kilója, nemes alma kg. 80—100 f körte kg. 1 pengő, birsalma kg. 50—60 fillér, szilvalekvár kg. 1.10—1.30 P szőlő kötözött 1 pengő, dióbél kg. 3.80 mazsola 1.40—2.40 P, gesztenye kg. 70 fillér, mandarin narancs kg. 96 fillér, közönséges narancs kg. 78 fillér, füge kg. 1.40 P, citrom drb 5—7 fillér.

Melegen bélelt házicipők, karácsonyi ajándékpapucsok
 szép, jó és olcsó kivitelben.
Kontsek cipőüzletben.
 Meleg házicipő . . . . . 2.90 P
 Takarékoság kötelékében.

TERMÉNYTOZSDE.

A készrúpiacra a búza ára változatlan, a rozs 5 fillérrel, a zab kötés nélkül 5—10 fillérrel, a tengeri pedig 10 fillérrel kelt alacsonyabb áron, — mint tegnap.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.40—20.55 78 kg 20.60—20.75 79 kg 20.80—20.95 80 kilós 20.90—21.05. — Felsőtisza 77 kg 20.30—20.45 78 kg 20.50—20.65 79 kg 20.70—20.85 80 kg 20.80—20.95 rozs pestvidéki 14.20—14.35, rozs más 14.30—14.45, takarmányárpa elsőrendű 16.10—16.30, középmínőségű 15.80 16.00, sörárpa kiváló 19.50—20.00, prima 19.00—19.50, zab elsőrendű 18.60—18.75, középmínőségű 18.45—18.55, tengeri 12.75—12.90, korpa 12.60—12.80, 8-as liszt 15.80—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 612 darab kövér sertést, ebből eladtak 501 darabot. — Árak: szedett sertés I. 94—96 fillér, II. 88—92 fillér, III. 82—86 fillér, angol tökesertés 94—95 fillér, márkázott exportzsír kilónként 150 fillér.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 135 darab lovat, ebből elkelt 47 darab. Szarvasmarhát felhajtottak 556 darabot, elkelt 370 darab. — Árak, élőállományon kilónként: jöminőségű vágómarha 38—46 fillér, silány 30—38 fillér, borjú 60—80 fillér, nővendékmárha 44—50 fillér, tinó, ökör 55—60 fillér, fejőstehén darabonként 230—470 pengő. — Lóárak: vágóló 75—170 pengő, silány igásló 80—170 pengő, közepes igásló 175—270 pengő, jöminőségű vágómarha 300—500 pengő, koelölt 500 pengő és azon felül. — Irányzat igen vontatott.

HIRDETMÉNY.

1938. december 19-ére hirdettet marhabús, sertéshús és termékei, továbbá tej-, fűszer- és gyarmatárú biztosítására vonatkozó tárgyalást elhalasztja és folyó évi december hó 29-én tartja meg a 6. honv. hír. osztály gh.

Előírással korcsolyacipők, skicipők, vadász- és turacipők, strapabakancsok
 megbízható kivitelben, olcsó áron
Kontsek cipőüzletben.
 Takarékoság kötelékében.

Az uri betyár

Hajdusági regény

Irta: **Móricz Pál**

(19)

Szemes betyár az én nevem. Csárdában a becsületem. Ökröm, tinóm akárhány van! Ki a legény a csárdában?!

Koesmárosné szép menyecske, Veszett kedvem van ma este... Ide pintjét, akárhány van! Ki a legény a csárdában?!

Te meg cigány húzz egy nótát, mintha meghalt volna apád! Epe legyen a gyantádban. Ki a legény a csárdában?!

Rézfokos magyar fajta, Érzik, ha verekszem, rajta... Nyele ott termett Csátba! Ki a legény a csárdában?!

De már látom, fogy a pénzem, Még az éjjel dolgom lézen... Holnap Makón nagyvásár van! Ki a legény a csárdában?!

Az elnémult hortobágyi esengők.

A régi lovasbetyárok tudománya az útszéli rajtaütésekkel, védtelen városok megsarcolásával, a falva kiszakításával, gyűlölt kastélyok felverésével nem merült ki. A mindent kockáztató regényes kalandozásokba, a számítógazdák szövetezete révén, a rideg üzérfogások, ravaszul kifundált üzleties szervezetek és vakintézmények bekapcsolódtak. Több ról volt itt annál szó, mint amennyit azok a fülbemászó, szívreható, búsongós betyárnóták elárulnak, hogy: »Zavaros a Tisza, nincsen esónak rajta, az a híres Bo-

gár Imre átal akar menni rajta. Bizony, a betyárok és orgazdák teremtették meg Magyarországon az első és legtökéletesebb — szállító társaságot. Mert nem elég volt ám, például a lovat ügyesen, mérészen elkötöni, a másik, talán még nehezebb feladat az volt, hogy a Bácskából lopott ló biztosan elérje a végcélul kitérőt Lengyelországot... Önnét is hoztak vissza más lovakat, — magától értetődik. — Oláhország, Besszarábia is sok-sok, ilyen számlálhatatlan lovat nevelt, mondjuk: — a német tartományoknak... No, a németektől azután igazán nem volt mit lopni! Tul és innét a Tisza-Dunán is vígan folyt a ló-eserebere...

Bizony ekkor a szép Magyarországnak nem is volt annyi vasútja, hajó-állomása, mintahogy a betyárok és félközelműreik szállítmányozó útjaikkal, szállító tanúikkal behálózták az országot és a szomszédos országok földjét. — Voltak olyan természetnyújtotta pihenőhelyek is, ahol istállózás nélkül, kénytelen-kelletlen vagy tervszerű számításhoz bizonyos ideig »vendégül« elhelyezték a lopott jószágokat. A nagyobb gulyák, menések, nyájak legeltető helyei, a Hortobágy és a hozzá hasonlatos puszták voltak erre a célra a legmegfelelőbb földek. Az ilyen pusztahelyeken összekötődtek a mindenfelel futó tojavá-utvonalak. A hortobágyi pusztá nyáron át, a Csere és a többi erdős, jószágteleltető telepek a télben pompás »kifogó-helyek« voltak Debrecen óriási határában.

(Folyt. köv.)

SPORT

Sportirado

A DEBRECZEN sporthirszolgálat jelentő:

A Ferencváros szerdán Jugoszláviában, Borovo-ban játszik az ottani csapat. Erős az ellenfél és ha a Ferencváros nem vigyáz, újabb keletmenet meglepetés érheti, mint Zugrában. Opatá Zoltánt különben Debrecenből is sokan üdvözölték abból az alkalomból, hogy csapata a HASK 5:1 arányban nyert a Ferencváros ellen.

A Nemzeti Bajnokság B. osztálya öszi góllövő listája a következő: 22 gólt rugott Palatinus Törekvés, 21 Jenőfi Sal. BTC. 17 gólt Pászai FTC. 15 gólt Hódi, Mezőtur, Papp, Csepeli MOVE, Sidlik, Percesi TK. — A DVSC legtöbb gólját Szabó lölte hetet, utána Bihari I. következik 5 góllal.

Obitz Gábor, aki a Boeskaik ezúje is volt, Finnországba kapott előnyös szerződést és a finn válogatott csapatot készíti elő az olimpiászra.

A Keleti amatőr II. osztály debreceni csoportjában a Bihari Turul vezet, de jól áll a DEAC II. és az újonc de jó játékerőt képviselő MOVE. H. bősziroményi TE is. A DVSC III. sok mérkőzése elmaradt, a derecskei MOVE is keveset játszott.

A bajnoki tabella a következő:

1. Bihari Turul	5 5	—	16: 2 10
2. DEAC	7 5	—	2 22: 8 10
3. Move H. Bős.	7 5	—	2 22:17 10
4. B. Ujvárosi SC	5 3	—	2 8:15 6
5. Derecske. MOVE	3 2	—	1 10: 3 4

6. Dohánygyár	4 1	—	3 10:10 2
7. DVSC II.	2 1	—	1 0: 1 2
8. DMTE II.	5 1	—	4 7:23 2
9. BUSE	8	—	8 2:18 4

Vampeties István, a Boeskaik volt kitűnő játékos — aki mint edző arat most nagy sikereket Svédországban — szerez megbecsülést, elismerést a magyar sportnak —, hazatért Debrecenbe egyhónapos szabadságra. Nagy örömmel fogadták ismerősei, barátai. Vampeties igen nagy sikerrel működik Svédországban, csapata a II. osztályból bekerült az I. osztályba és az első félév végén bravuros helyezést ért el. A második helyen áll a csapata a svéd bajnokságban, megelőzött sok nagy csapatot, közte Nagy József csapatát is. Pedig nehéz körülmények között kellett dolgoznia és eredményt elérnie, hiszen egy ötezer lakosú város sportegyesületének edzője és nincs nagy választék játékosanyagban, a meglévő kis keretből kell erős, jó csapatot kihoznia és ügylátszik, jól érti a mesterségét, mert az eredmények beszélnek. Ilyen edző kellene a Boeskaik-nak is.

HIRDETMÉNY.

A városi adóhivatal közli, hogy a 41601—41800 sorszámig terjedő végrehajtói nyugtatómb érvénytelenített. Figyelmezteti tehát a városi adóhivatal a közönséget, hogyha valaki ilyen nyugtát pénzfelvételre akarna felhasználni, azonnal jelentse a városi adóhivatalnak.

Debrecen, 1938 december 20.

Városi adóhivatal.

x Nagy kedvezményrel válthat színházi fizet-szelvényt a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

APRÓHIRDETESEK

Szép fehér felvidéki
Dióbél
3-80
Délgyümölcsöknek
Arany Bika mellett
és a Hungária palotában

Nyomozó iroda

Gálócsy,
Végkedvű Mihály uca 23., telefon: 28-72. sz.
Évtizedes gyakorlattal
nyomoz. — megfigyel
mindenütt. 1343 12. 31

Alkalmazást nyer férfi

Kifutófiú
felvétetik, Harmathy
könyvtár, Piac uca
7. szám. 1671

Házmesterpárt,
gyermektelen, állandó
keresettel bírót felvesz
díjazással, bérbáz, —
Arany János uca 62. 1664

Fodrászsegédet
kiscigiteni felvesz Huszti
fodrászat, Szeremlei
uca 2. sz. 1660

Alkalmazást nyer nő

Masamód,
önállóan dolgozó segéd
leány. — Ugyanott tan-
tónőleány felvétetik,
„Hella” Csapó uca
22. szám. 1593

Kifutóleányt,
vagy fiút felvesz Böhm
Kossuth uca 2. (város-
háza). 1680

Ajánlat

Koresolya
2 pengőtől. Sláger gra-
mofonlemezek hihetle-
n olcsón s ajándék-
tárgyak. Vagyonmentő.
Hunyadi uca 18. 1037 1. 7.

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás köl-
csönzés. — Géprészek
minden géphez. Javítá-
sok jóállással, Eisen-
berger, Csapó uca
101. szám. 1379 1. 15.

Varrógép
és kerékpár javítását, s
átszírozását tökéletesen
és olcsón készítem, —
Nagy István műszerész,
Széchenyi uca 6. 337 12. 24.

„Le-La“

zománcos tűzhelyek és
olesóbb lakatos tűz-
helyek raktára, Leven-
csik, Csapó uca 87. sz.
Zománc tűzhelyek szak-
szerű javítása. 445 1. 6.

„Le-La“

zománcos tűzhelyek és
olesóbb lakatos tűz-
helyek raktára, Leven-
csik, Csapó uca 87. sz.
Zománc tűzhelyek szak-
szerű javítása. 445 12. 31.

Cipő-
szükségletét Nagy Béla
cipőüzletében szerezze
be. Mindenféle cipők-
ben nagyválaszték. Ol-
csó karácsonyi vásárlás
Nagy Béla, Dégenfeld-
tér 11. (Tiszapalota 11)
762 1. 2

Gyermek
női, férfi cipők leg-
olesóbban Ökrös saját
készítményű raktárából
Sas uca 1. 871 12. 25.

Tüköryártás,
üvegesiszolás, hibás
tükörök újajóntása, für-
dőszobátükörök, Sipko-
vits, Nagyváradi uca
15. szám. Telefon 22-96
175+ vv

Női
fekete téli kabát, 22.—
pengőtől, férfi télikabát
25 pengőtől kapható
Vágó Sándornál, Csapó
uca 10. 605 12. 31.

Magyaros és disz- magyar

délutáni és vacsora
ruhák készen és olcsón
kaphatók választékban
STAMPF női szabó
Debrecen, Ferenc József-ut 30
Váltakozószemlékű
díjtalan megtekintés.

Takarékúthely
új és használt készen
olesón, javításait fele-
lősséggel vállalom. —
Nagy István, Széchenyi
uca 6. sz. 336 12. 24

Bundát
készít a legszebb kivitelben,
alakít, Katona
Vilmos szűcs, Simonffy
uca 2. 815 1. 3.

Maradéküzlet,
Dégenfeld tér, Király
fűszeres oldalán, min-
denféle rőfösárúk leg-
olesóbb beszerzési for-
rása. 1314 12. 22

Zománcozott tűzhelyek
nagy választékban, ol-
csón kaphatók, Ócska
tűzhelyét becserelem.
Halyan uca 70. Tele-
fon: 12-84. 1673 1. 11.

Ajándék
kosaras naptárak már
8 fillértől kaphatók az
Aezél Antikváriumban,
Széchenyi u. 2. Ugyan-
ott előjegyzési és zseb-
naplók. 1376 1. 5

Bazárárul,
babák, vasútiak nagyon
olesón az új Polatsek
bazárban. Csapó uca
27. szám. 1657

Elelmiszer ital

Zamatos
tokajbegyaljai ó és új-
borok, termelői pincé-
szete, Széchenyi uca
22. szám. 933 1. 4.

Bor
újletai, sajátermésű,
édeskés rizling, karda-
ka, zöldszilváni bo-
raimut ünnepre leg-
olesóbban árúsítom,
Simoffy 59. sarok,
1571 1. 1.

Sajátermésű,
zamatos új fajbor, 25
liter 14.75 P. Cserep-s
uca 5. 1598

Balaton
fogások, haresák, bi-
harugrai élőpontyok, s
élőkárászok, élőcigány-
halak és csukákra elő-
jegyzését már adja fel
karácsonyra szólóan,
Halesarnokban, József
kir. herceg uca 2. sz.
(Vigmozi bejárattal
szemben). Telefon:
10-65. 1629

Libacomb
1.20 kilója, libamáj 3
fillértől, csapóuca
színházjárárnál, liba-
húszületben. Pénteken
3 órától. Szombatou
félőtől óráig zárva.
1322 1. 13.

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hun-
gária panzióban **szobák**
**napokra s hónapszám-
ra,** Ferenc József út 59.
szám, telefon: 23-39.
800. 12. 31.

KARÁCSONYRA

MONT BLANC

CSAVARIRONOK
TÖLTŐTOLLAK
BŐRÁRUK

A "Méliusz"-ból

Itt az olesó fa:
Száras aprított ak.: és
tölgyfa, hazaszállítva,
mázsáncok 4 pengő
20 fillér és jöminőségű
szemek. Kovács Eke-
reskedő, Szent Anna u.
36. szám. 1606 1. 24

Bútor

Eladó
bútor, íróasztal, hár-
masszekrény, varrógép,
ikerágy. Minden ingó-
ságot veszek. Csapó 49.
1496

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Karácsonyfára

márkás

SZALONCUKROT

Stühmer, Szerenesi, Koestlin, Dréher, Szent
István, valamint tűzpiros apró Jonathán al-
mát, narancsot, fügét datolyát, gesztenyét és
mindennemű délgyümölcsöt a legolesóbban

Gödény Csemege és Gyümölcs üzletében vásárolhat

Csapó uca 7. szám. — (Szilágyság mellett).
UJ ÜZLET! UJ ÜZLET!

Dióhálók,
kombinált szekrények,
rőkamiék, ebédlők, fró-
asztalok, hármasszek-
rények, konyhabútorok
olesón, Butormagazin,
Széchenyi u. 6. sz.
310, 12. 27

20 pengő jutalom
Hétfőn délután 5—6
óra között Maróthy Gy.
uca 3. számú háztól a
Busi uca 16. számig
hivatalos aktaféska el-
veszett. A megtalálóra
nézve értéktelen, rám
nézve kenyerem van ve-
szélyben. Kérem a meg-
találót a városi fogysz-
tási adóhivatalba a ju-
talom ellenében beszo-
gáltatni. 1661

Térffy:
Törvénykönyv talála-
tott. Cím a kiadóban.
1674

Atadó üzlet vendéglő

Vendéglő kerthelyiség
Debrecen legforgalma-
sabb helyén, piac kö-
zepén, teljesen újon-
nan berendezve, esá-
ládi ok miatt azonnal
átadó. Rákóczi uca
16. szám. 1298 12. 18

Butorozott szoba

Különbéjártatú
escinonasan bútorozott
szoba, olesón kiadó.
Arany János uca 29.,
keresztépület. 353 vv

Ingóság eladás

Kétaknás folytonógó
„Perpetum” salgótar-
jáni közséknál, jó
állapotban, nagyobb la-
kások, szobák fűtésére
igen alkalmas, eladó.
Párja megtekinthető a
kiadóhivatalban.
1679 vv.

Egy
jókarban levő „Club”
billiárd asztal eladó. 4.
darab dákkóval, olesó
áron, Bánk József, Mo-
nóstorpályi út 72. szám
kocsma. 1669

Ingóságvétel

Mindent
veszek. Használt bútor
varrógépet, zálogcédu-
lát, Ingóságokat. And-
rásko, Csapó uca 16.
Hívásra jövök. 686 1. 1.

D. K. W.
Meisterklasse 4 üléses
Balilla 4 üléses eladó.
Szoboszlai, Széchenyi
uca 24.

Elveszett

Elveszett
hétfőn reggel egy női
arany karkötőóra, Te-
leki utcától a Nagy-
templomig. Megtalálójá
jutalomban részesül,
Milotay papírüzletben.
1678

Gazdasági eszközök

Eladó
teljes felszerelt cséplő-
gép, vagy haszonbérbe
kiadó. Szigeti, Józsa,
Dek út 444. 1663

Földbérlet

Katonatisztek,
allisztek, tűzfűt, szent
legolesóbban kaphat-
nak Vágó tűzfűtakeres-
kedésében, Margitfürdő
nél, telefon: 10-24.
801 12. 31.

Eladó állatok

Hízott
sertések: eladók. Bö-
szörményi út 32. 1662

Karácsonyi
ajándéknak szépen
éneklő kanári madarat
legolesóbban Tóth-nál,
Sámsoni út 31. 1666

Vatoldi
fajpuli kutyakölyök el-
adó. Kút uca 82. sz.
1672

Liba,
nagyobblajta, magnak,
vagy hizlalásra besze-
rezhető. Kossuth uca
54. szám. 1517

Kettő
kövér sertés eladó. —
Csapó uca 49. 1626

Egy prima,
mangalica sertés, 150
160 kilós eladó. Patai
uca 13. 1677

Eladó
170 kilós mangalica
sertés, Újkert, Lebel u.
27. szám. 1676

110 kilós
hízott sertés eladó, él-
ve, vagy kihasztva, —
Honvéd uca 41. 1667

Eladó
egy 120 kilós hízott ser-
tés, Csemete uca 17.
1665

Tehén,
nagy, fejni, vagy vágni
eladó, Téglavető, Gör-
gény uca 3. 1658

150—160 kilós
két fiatal mangalica
zsírsertés eladó. Csörsz
uca 14. sz. (Honvéd-
temető uccából nyit-
első uca). 1429

Szerkesztésért felelős:
PÁLY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
TISZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
IFJ. SZIGETHY GYULA
Igazgató.